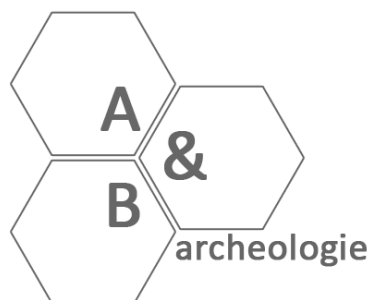

Archeologienota Mene Waalvest 23-25

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

16-7-2025

Titel: Archeologienota Menen Waalvest 23-25

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2025G180

Intern projectnummer: 2025.085

Locatiegegevens: provincie West-Vlaanderen, Menen, Waalvest 23-25

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 62283,66 en Y: 165363,43; X: 62365,47 en Y: 165416,38

Oppervlakte plangebied: ca. 513m²

Kadastergegevens: Menen, afdeling 1, sectie E, perceelnummers 1005C19 en 1005F19 (zie figuur 13)

Topografische kaart: zie figuur 11 en 12

Betrokken actoren: Bert Acke (archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog) en Paulien Fonteyn (erkend archeoloog)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 16/07/2025

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	5
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANDE WERKEN	11
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	14
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	14
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	17
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	19
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	19
2.4. HISTORISCHE SITUERING	21
2.4.1. MENEN	21
2.4.2. PROJECTGEBIED	25
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	35
3. SYNTHESE	40
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	40
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	41
3.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	42
4. SAMENVATTING	44
5. BIBLIOGRAFIE	46
6. BIJLAGES	48

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen aan de Waalvest 23-25 te Menen (provincie West-Vlaanderen), gelegen binnen de archeologische zone van de historische stadskern van Menen, waarbij de oppervlakte van de betrokken percelen groter is dan 300m² en de bodemingreep minstens 100m² beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en de omgeving eromheen. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.¹ Deze online databank is deels uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met wat dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Voor het bureauonderzoek werden de verschillende raadpleegbare bronnen geraadpleegd. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand van het plangebied is en werden de geplande werken onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd ten eerste afgetoetst of verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2024, *Inventaris*.

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

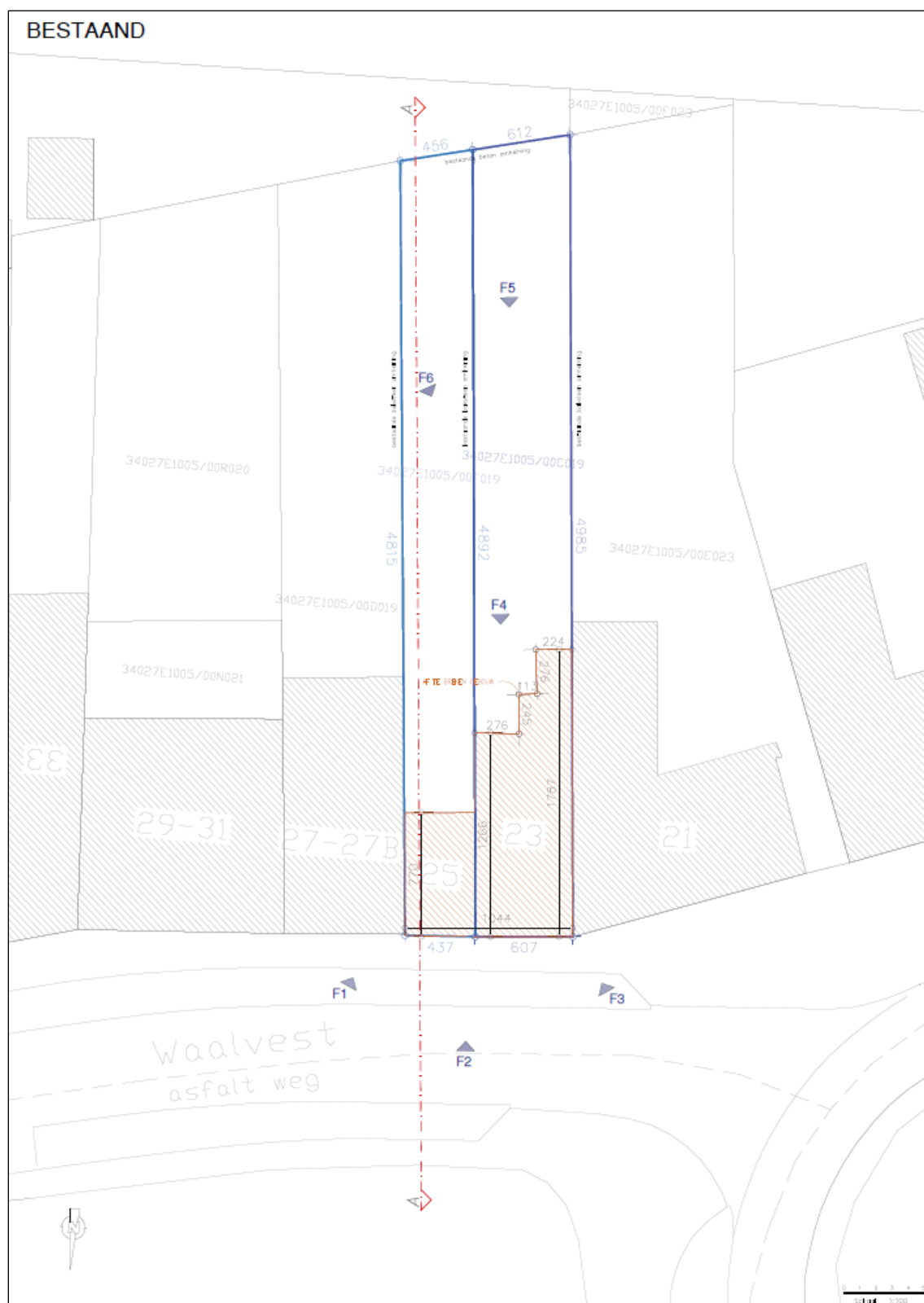
2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het plangebied is ca. 513m² groot en situeert zich ten zuiden van de Waalvest te Menen. Het omvat de twee woningen met huisnummers 23 en 25, gelegen langs deze straat, en de achterliggende tuingronden. Deze zijn deels verhard en deels begroeid met grassen, halfhoge en hoge planten. In de achtertuin van huisnummer 23 bevindt zich ook een bijgebouw.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2024 (bron: geopunt.be).

Figuur 2 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).

Figuur 3 Zicht op de voorgevels van de woningen langsheen de Waalvest 23-25 (bron: initiatiefnemer, foto 2).

Figuur 4 Zicht op de achtergevels van de woningen vanuit de achtertuin van Waalvest 23 (bron: initiatiefnemer, foto 4).

Figuur 5 Zicht op enkele scheidingsmuren in de achtertuin van Waalstraat 25 (bron: initiatiefnemer, foto 5).

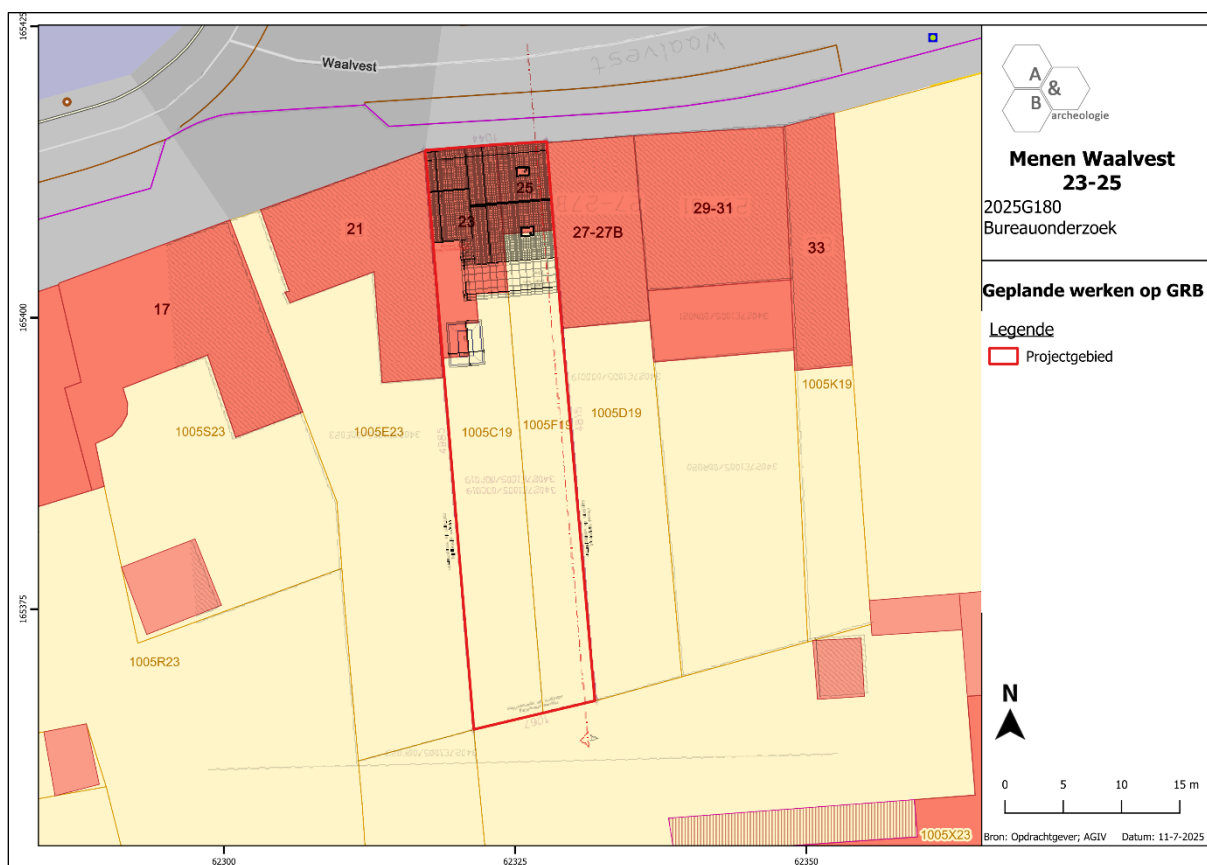

Figuur 6 Zicht op de achtertuin van de woning aan de Waalvest 25 (bron: initiatiefnemer, foto 6).

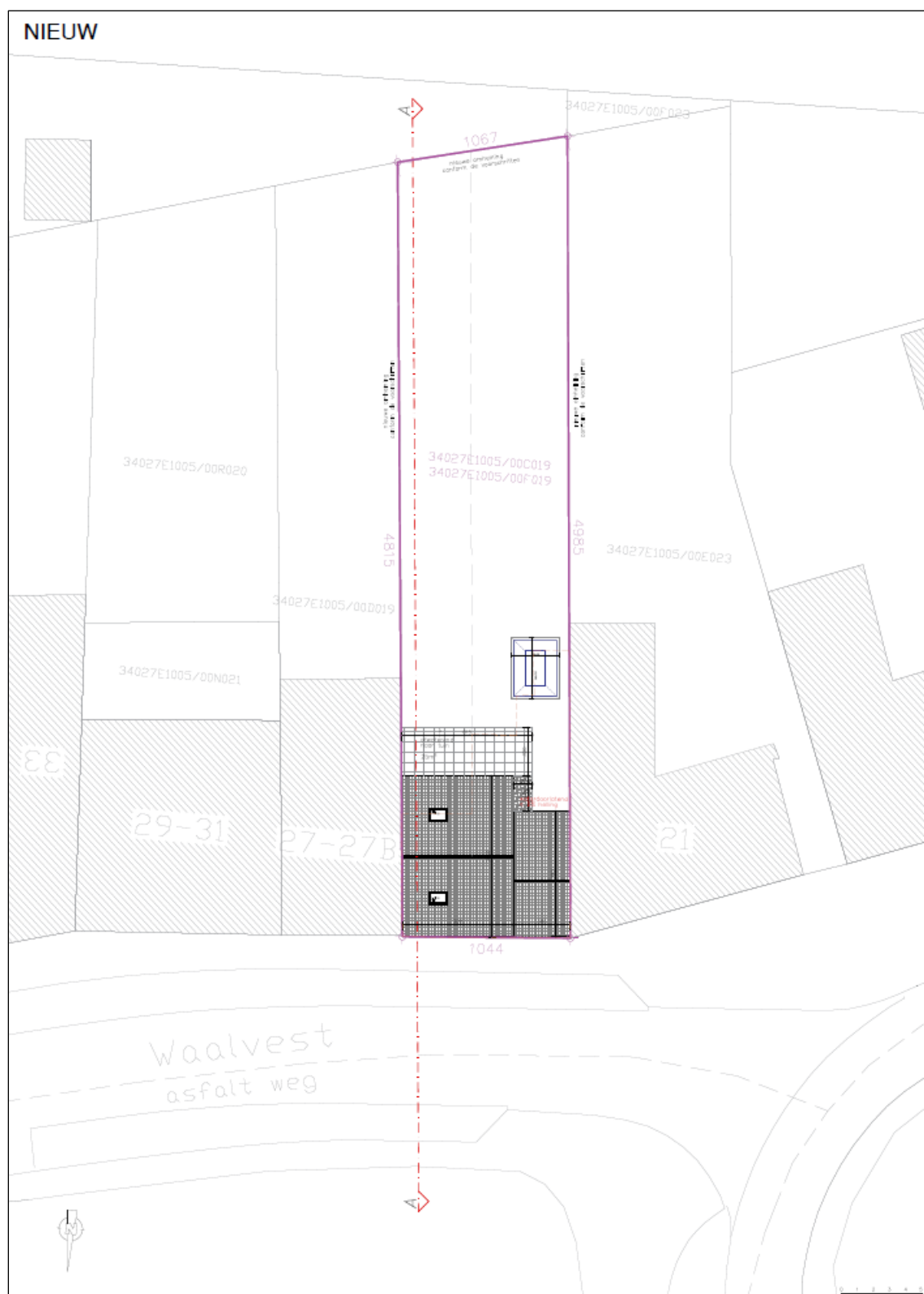
2.2. Geplande werken

De initiatiefnemer wenst een nieuwe woning te bouwen op het terrein. Hiervoor dient de bestaande bebouwing eerst gesloopt te worden. Ook de muurtjes en verhardingen in de tuin zullen hierbij verwijderd worden, alsook een deel van de bestaande begroeiing. Vervolgens wordt ter hoogte van de bestaande bebouwing een nieuwe woning (ca. 95,91m²) opgetrokken. De woning wordt gefundeerd op een dubbelgewapende funderingsplaat. Er worden geen ondergrondse niveaus voorzien. Wel wordt een nieuwe septische put (3000l), hemelwaterput (10.000l) en een infiltratiebekken (ca. 2.205l; 10,32m²) voorzien. Ook de leidingen worden vernieuwd. Achter de woning wordt daarnaast een terras aangelegd (ca. 25m²). Rondom het perceel wordt een nieuwe omheining geplaatst.

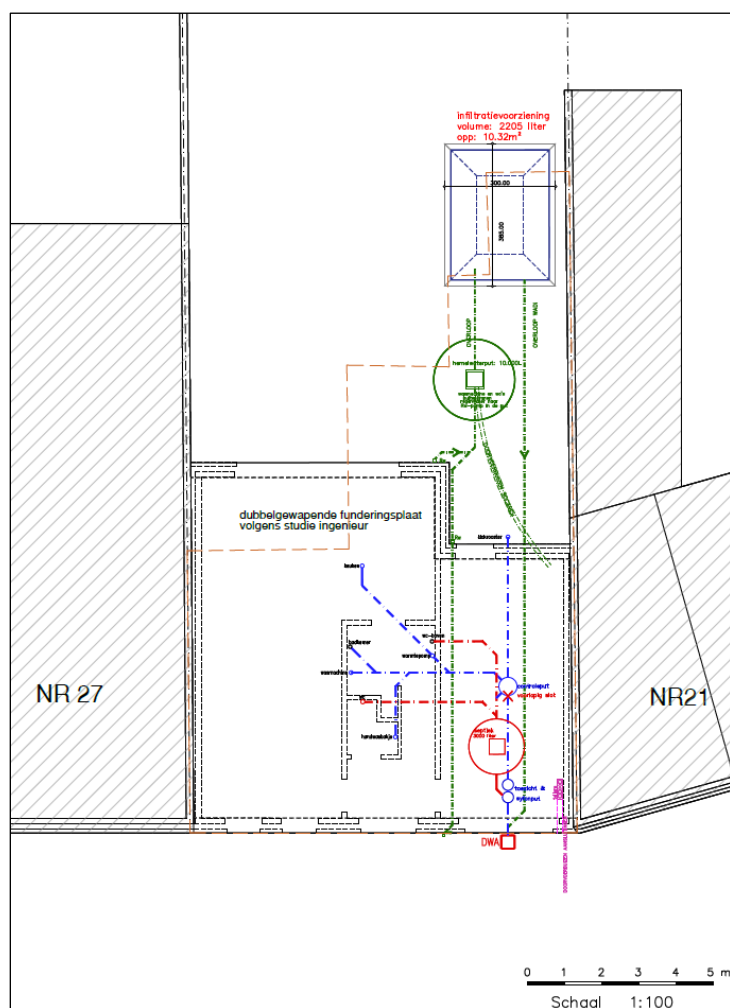
De bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de bestaande bebouwing. Gezien geen ondergrondse niveaus voorzien worden en slechts plaatselijk kleinschalige diepere ingrepen (septische put, hemelwaterput, infiltratievoorziening) gebeuren, wordt geen bijkomende bodemverstoring verwacht.

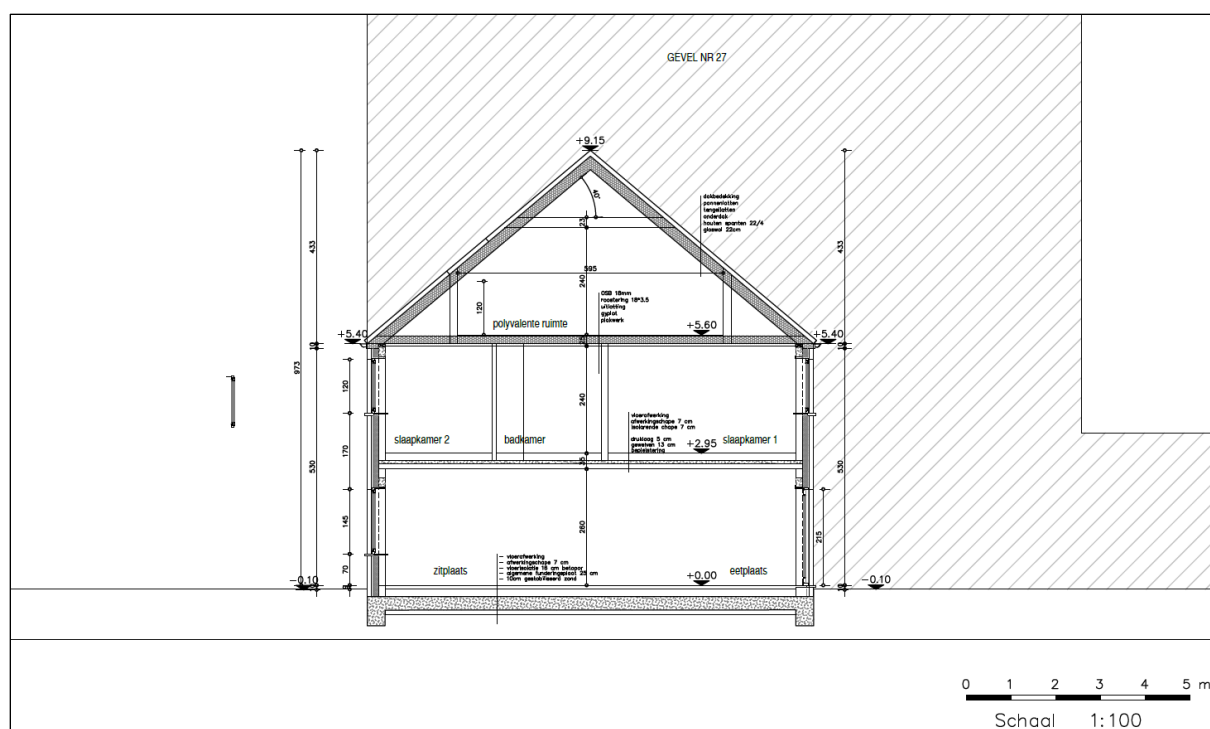
Figuur 7 Uitsnede uit het ontwerpplan, geprojecteerd op het kadaster (bron: initiatiefnemer; geopunt.be).

Figuur 8 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

Figuur 9 Uitsnede uit het funderings- en rioleringsplan (bron: initiatiefnemer).

Figuur 10 Snede AB (bron: initiatiefnemer).

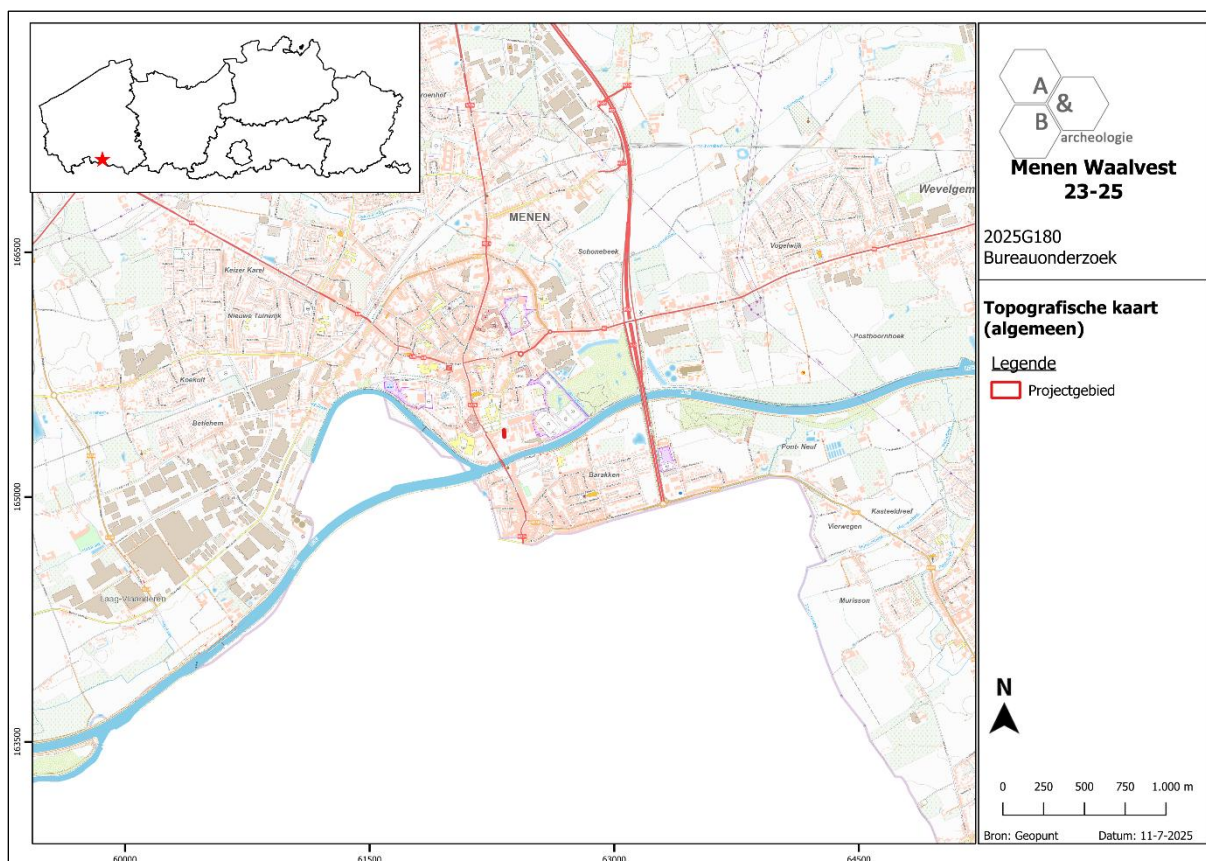
2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

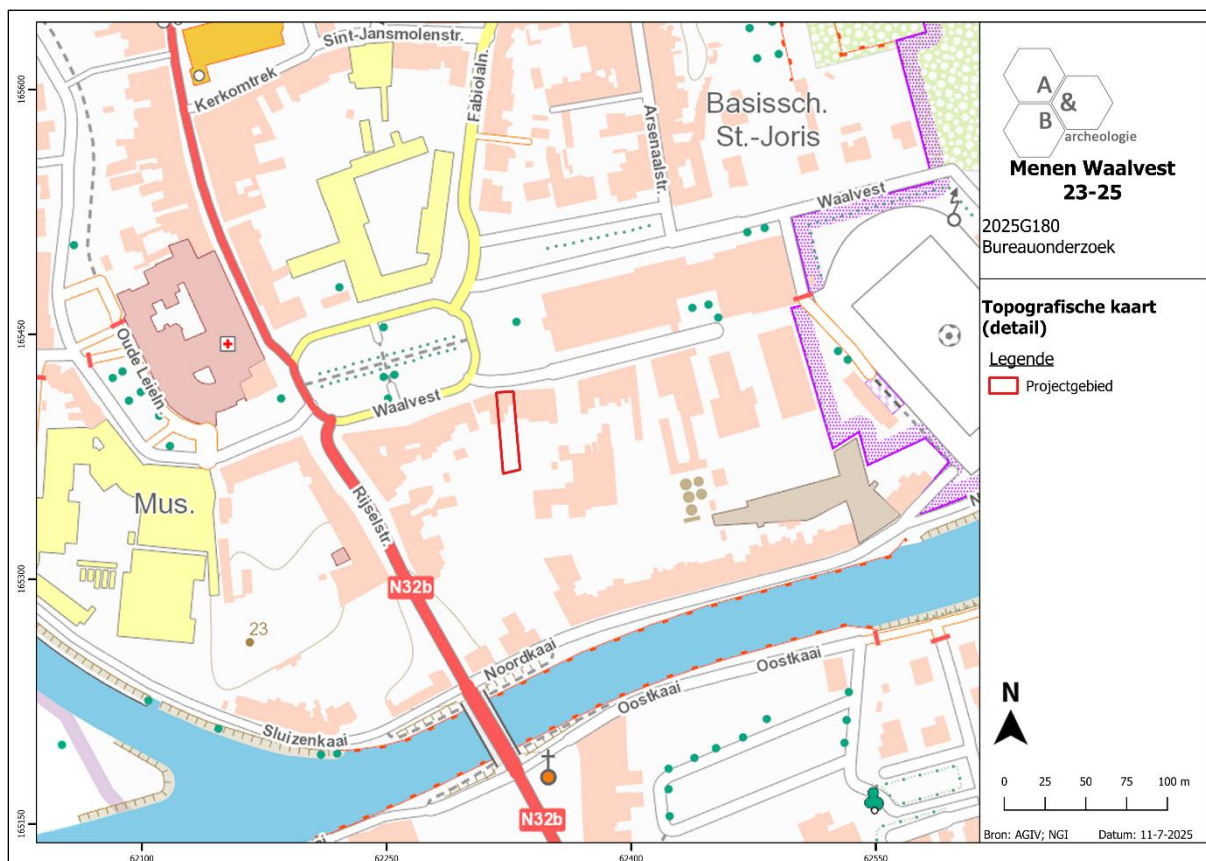
Menen bevindt zich centraal in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen, tegen de Franse grens. De fusiegemeente bestaat naast Menen uit de deelgemeenten Lauwe en Rekkem die zich ten zuidoosten bevinden. De fusiegemeente grenst in het noordoosten aan Moorsele en Wevelgem, in het oosten aan Marke en Aalbeke, in het zuiden aan Moeskroen, Neuville-en-Ferrain (FR) en Halluin (FR), en in het westen aan Wervik en Geluwe. Menen zelf bevindt zich grotendeels ten noorden van de Leie, die deels de noordelijke grens met deelgemeente Lauwe vormt. In het noorden van de gemeente bevindt zich de autosnelweg A19. Verder doorkruisen de gewestwegen N8 en N32 de gemeente, respectievelijk van noordwest naar oost en van noord naar zuid. Ook de spoorlijn tussen Kortrijk en Ieper loopt van oost naar noordwest doorheen de gemeente.

Het plangebied is gelegen in het historische stadscentrum van Menen, op ca. 500m ten zuidoosten van de Grote Markt. In het noorden wordt het terrein begrensd door de Waalvest. Verder wordt het omsloten door bebouwing langsheen deze straat. De Leie stroomt op ca. 150m ten zuiden van het plangebied; een oude meander van de rivier loopt op ca. 350m ten westen. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door zowel residentiële als industriële bebouwing. Ten noorden is een school, een bibliotheek en een parkeerzone aanwezig. Even ten oosten is daarnaast een sportcomplex gelegen.

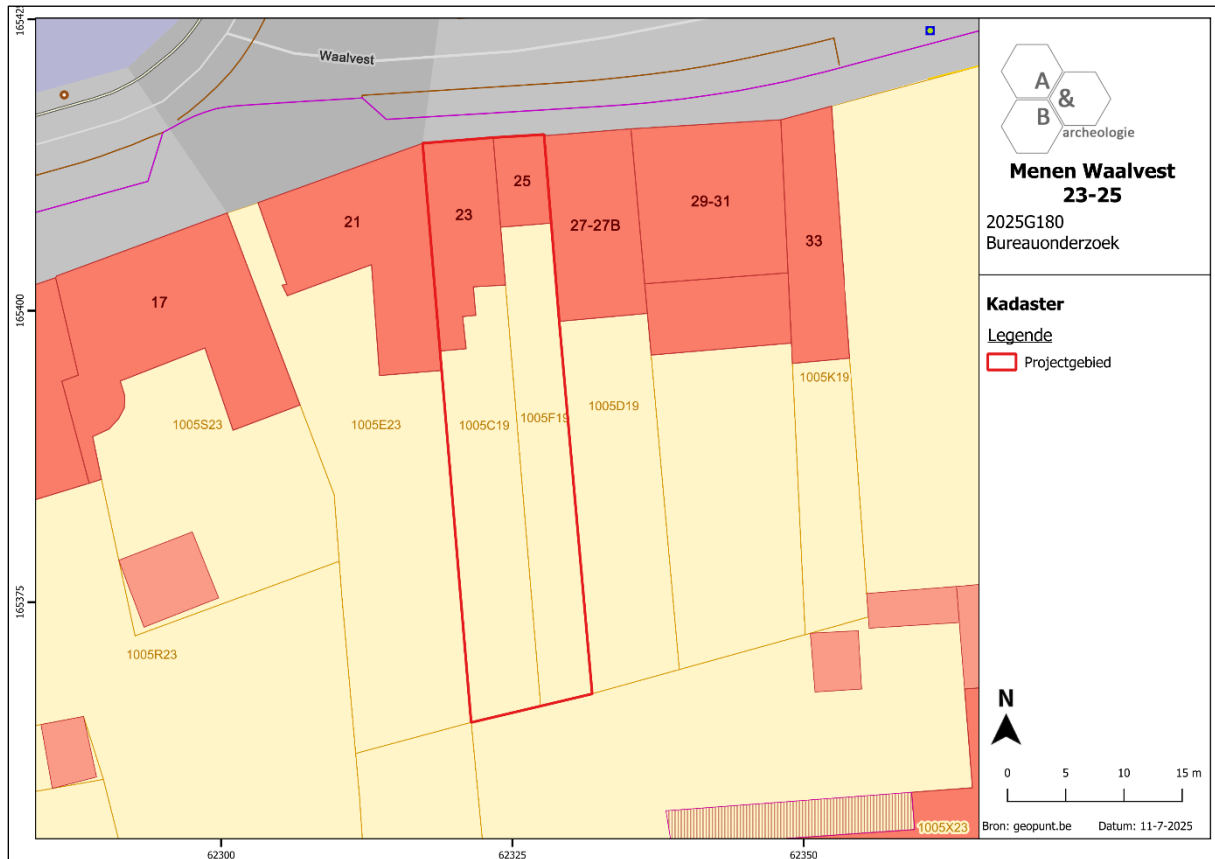
Op de bodemgebruikskaart wordt het plangebied volledig ingekleurd als 'andere bebouwing'. Dit komt overeen met het huidige gebruik, waarbij binnen het plangebied twee woningen met achterliggende tuingronden gesitueerd zijn.

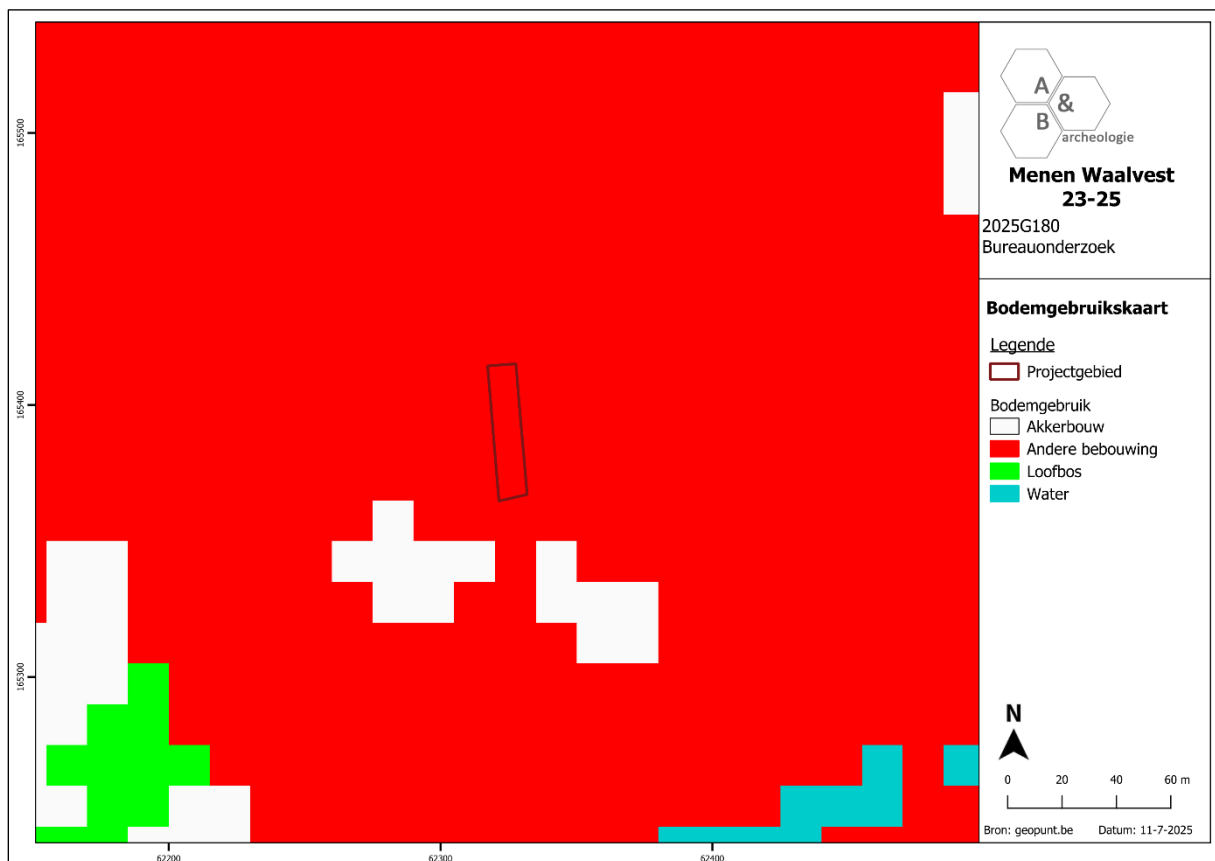
Figuur 11 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 12 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 13 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

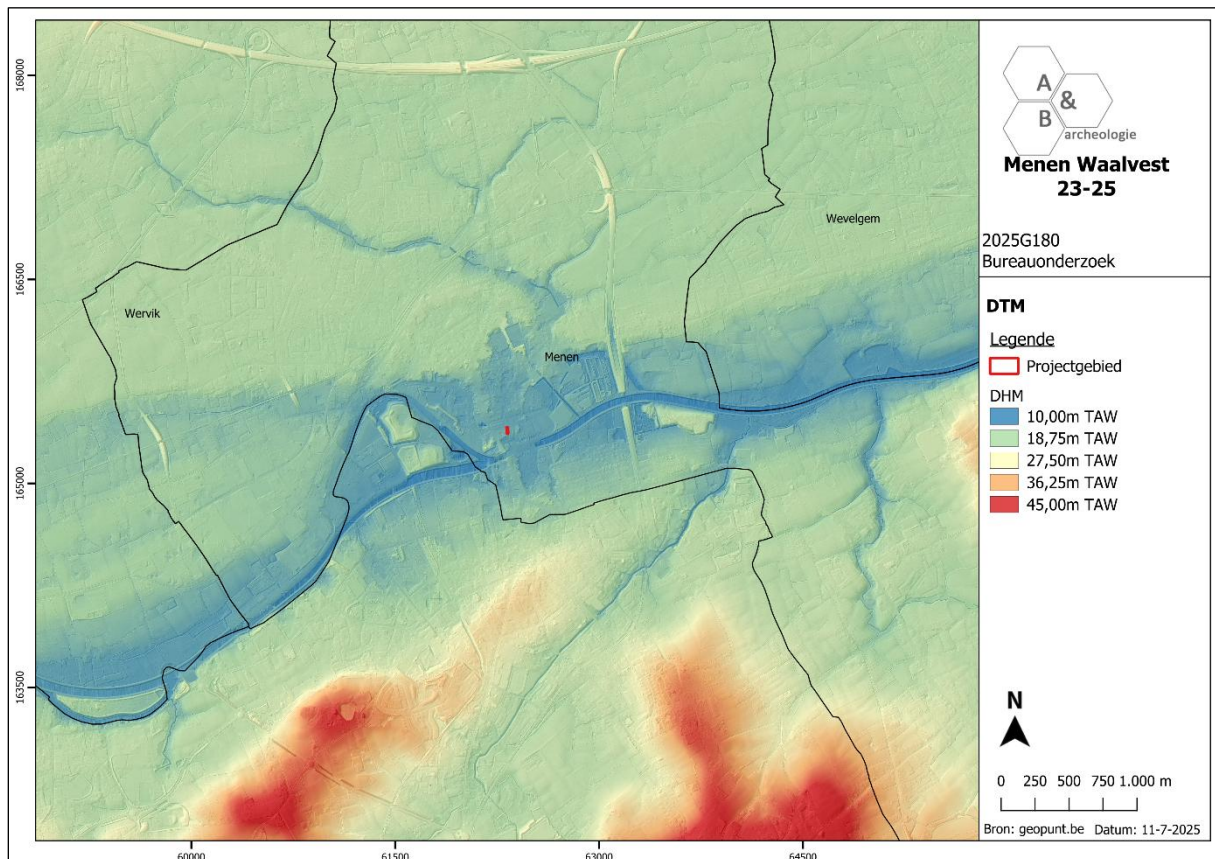

Figuur 14 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

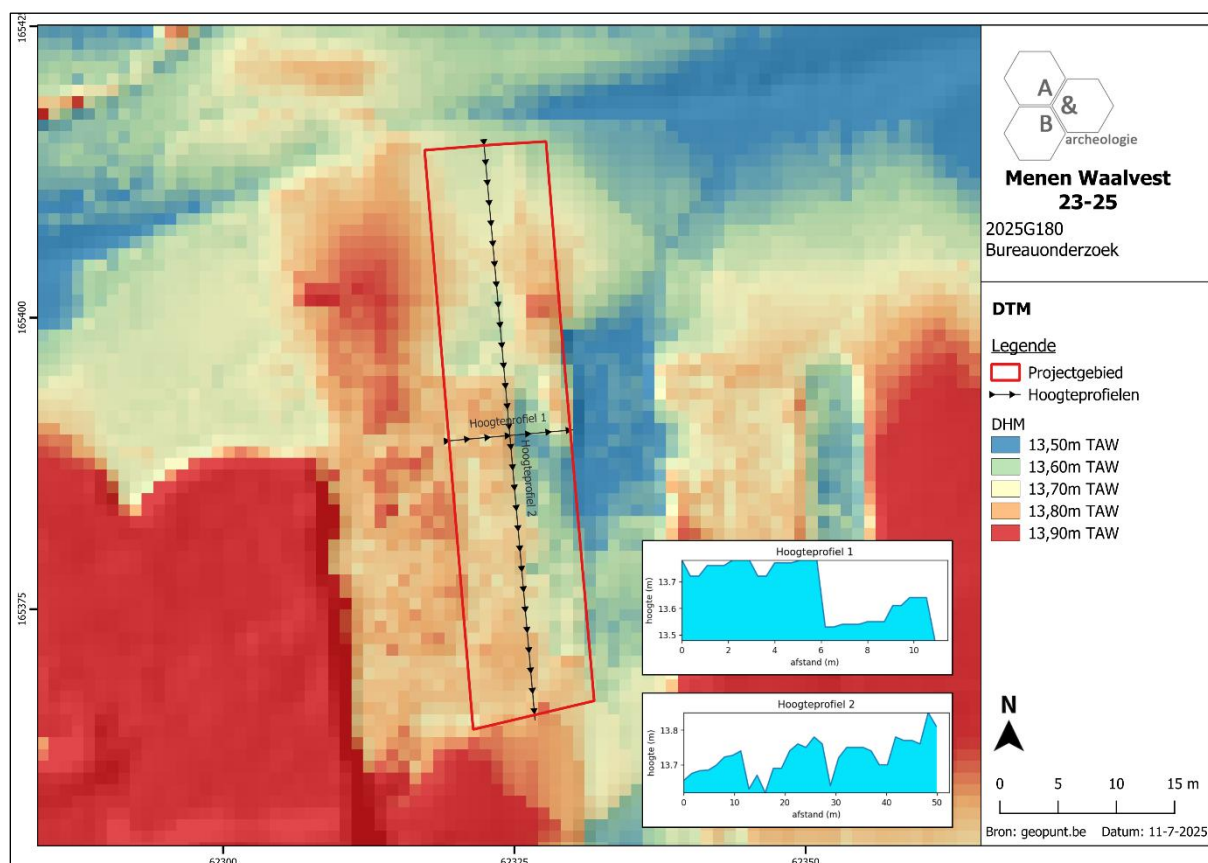
2.3.2. Landschappelijke situering

Menen wordt gekenmerkt door een vrij vlak landschap met hoogtes die schommelen tussen ca. +10m en +20m TAW. De stad is ontstaan op de linkeroever van de Leie die, samen met enkele beekvalleien die in de rivier uitmonden, het landschap doorsnijdt. Ten zuiden van de Leie zijn op Frans grondgebied enkele hogere heuvelruggen gelegen. Ook naar het noorden toe bevinden zich hogere zones. Het plangebied bevindt zich in een eerder laaggelegen zone in de vallei van de Leie. Het microreliëf van het terrein is eerder vlak met hoogtes die variëren tussen ca. +13,6m en +13,8m TAW.

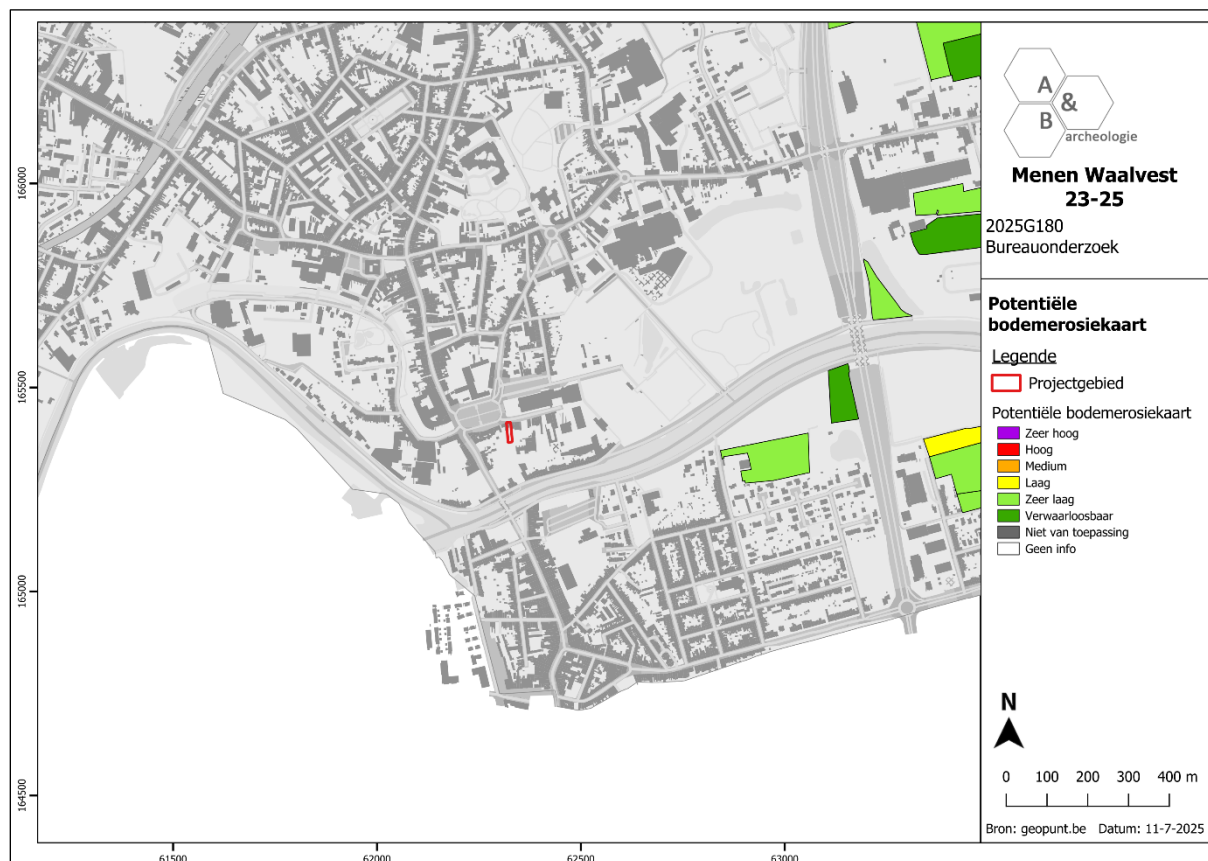
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd. Op basis van de landschappelijke kenmerken van het terrein en een vergelijking met gelijkaardige percelen in de omgeving, kan een (zeer) lage tot verwaarloosbare erosiegraad verwacht worden.

Figuur 15 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

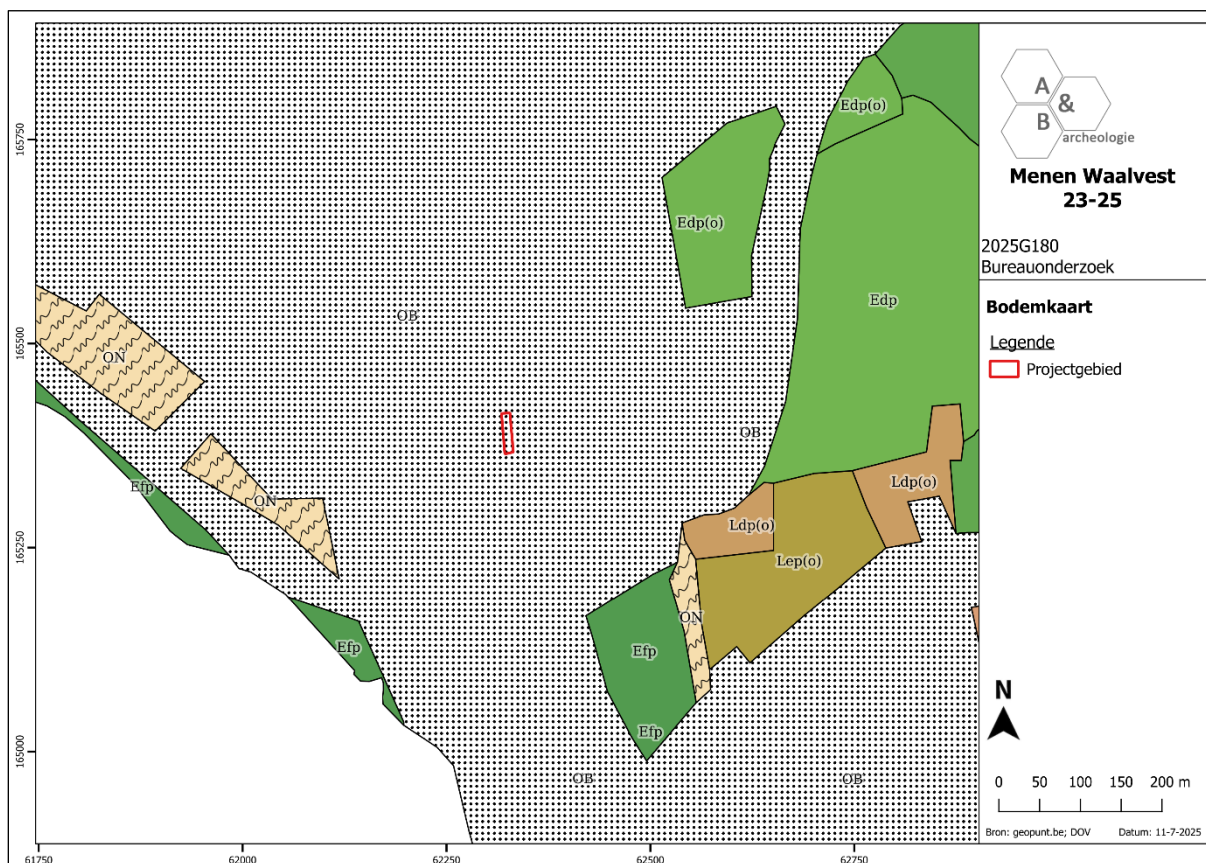
Figuur 16 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

Figuur 17 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

Op de bodemkaart wordt binnen het plangebied een bebouwde zone (type OB) aangegeven. Dit bodemtype omvat kunstmatige gronden waarvan het originele bodemprofiel door ingrijpen van de mens werd gewijzigd of vernietigd. In de omgeving van het plangebied worden in de Leievallei vooral matig tot zeer sterk gleyige kleigronden zonder profielontwikkeling (type Edp, Eep en Efp) en matig natte tot natte zandleemgronden zonder profielontwikkeling met sterke antropogene invloed (type Ldp(o) en Lep(o)) gekarteerd. Dergelijke bodems kunnen ook binnen het plangebied eventueel nog verwacht worden.

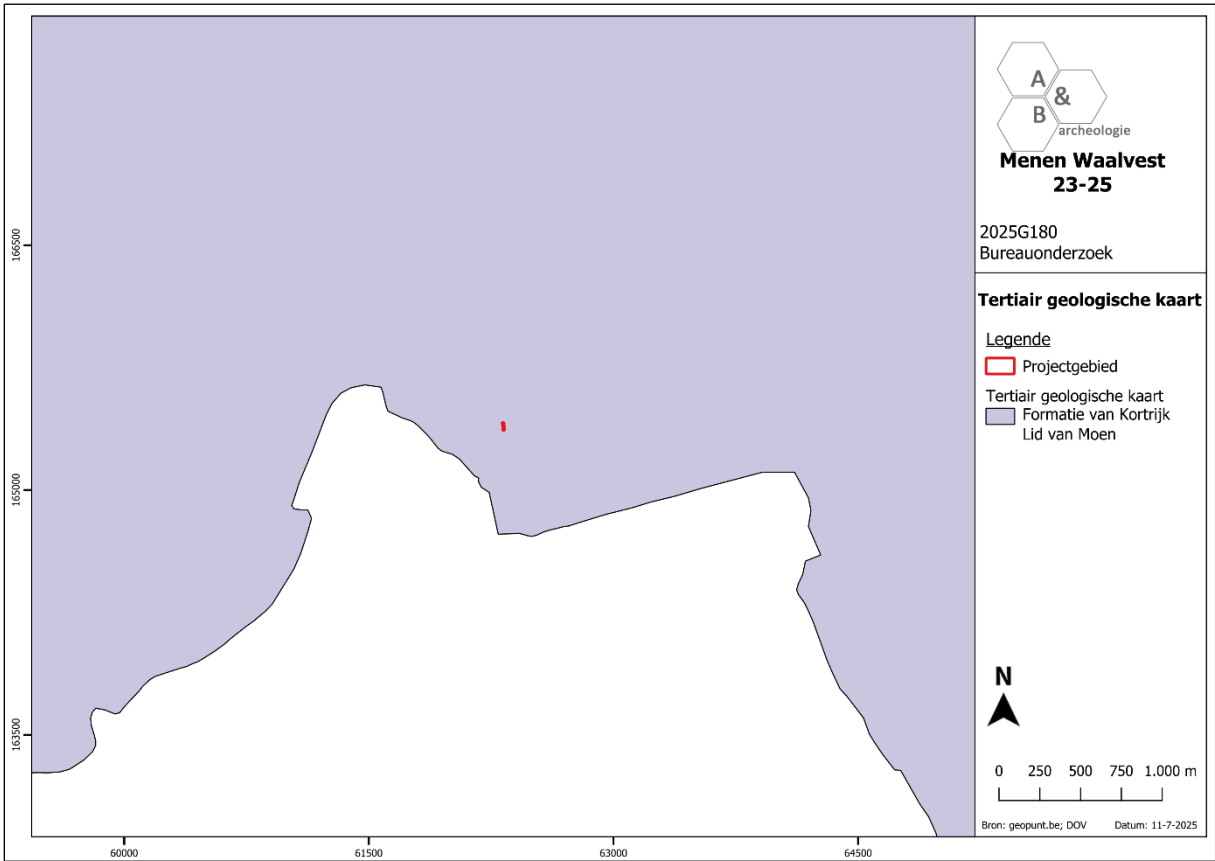

Figuur 18 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).

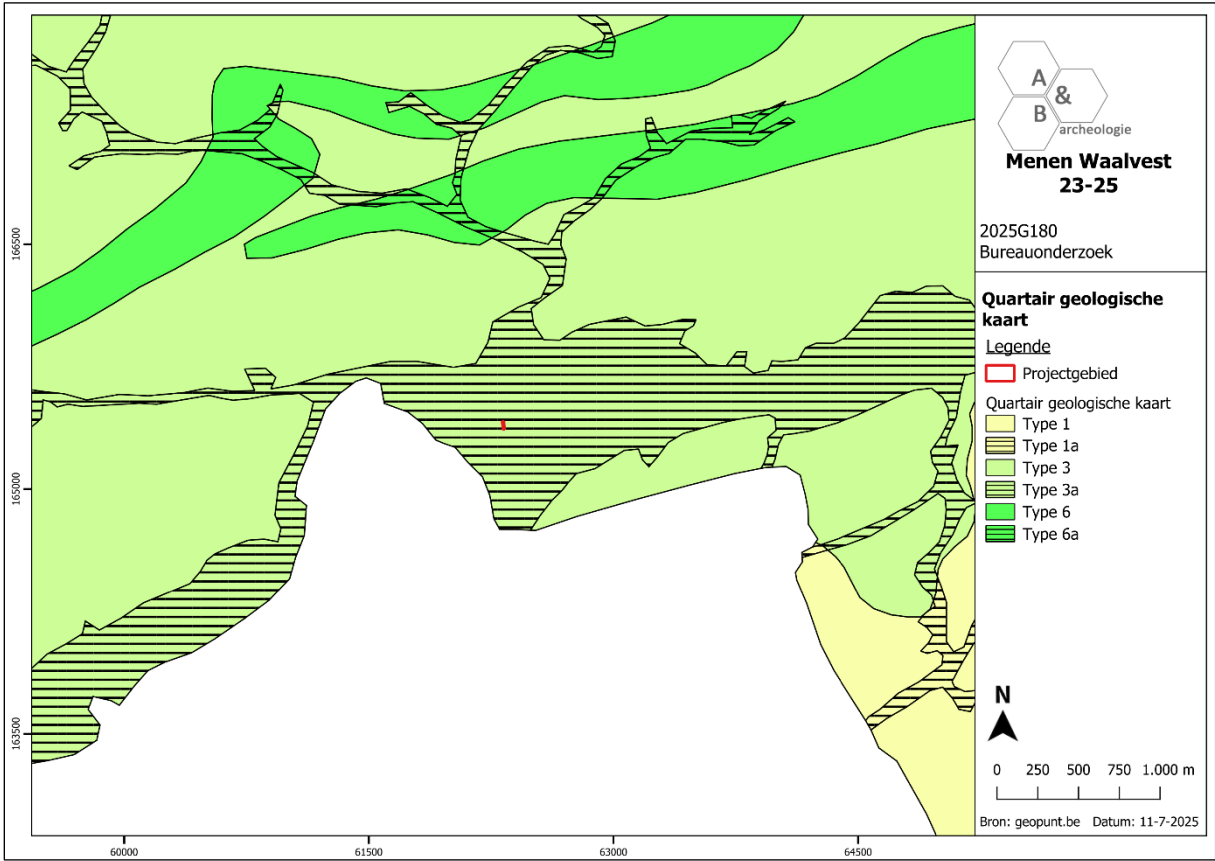
2.3.4. Geologische situering

De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Kortrijk, het Lid van Moen. Deze geologische eenheid bestaat uit een grijze klei tot silt die kleihoudend is en waarbinnen kleilagen voorkomen. Kenmerkend zijn daarnaast Nummulites planulatus.

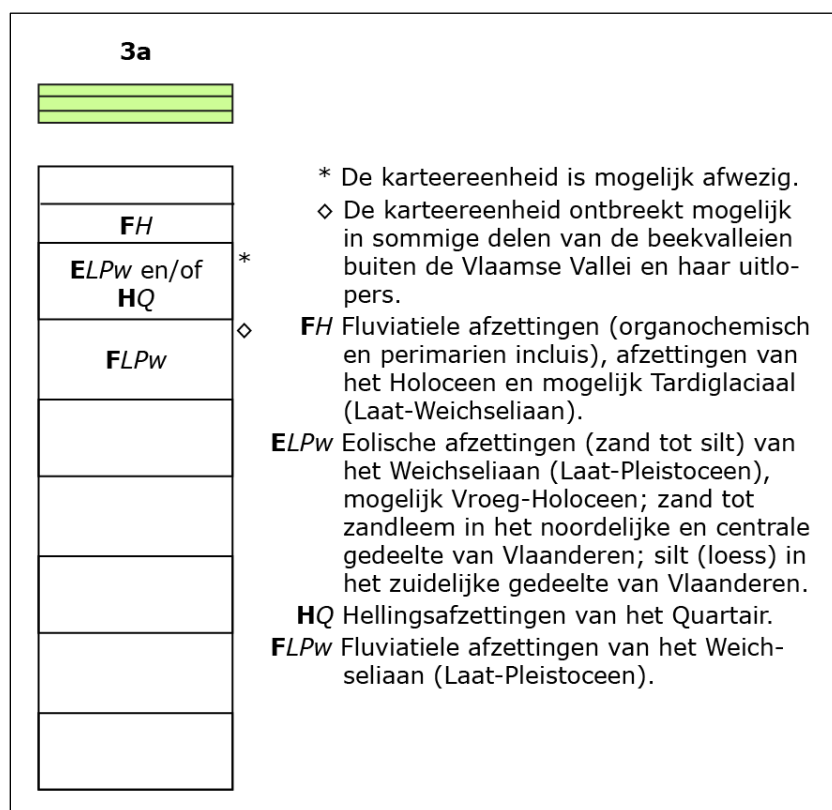
De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond in het noordelijke deel van het plangebied bestaat uit type 3a: Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen boven op de Pleistocene sequentie (3). De Pleistocene sequentie bestaat uit eolische afzettingen uit het Weichseliaan of Vroeg Holoceen (ELPw) en/of hellingsafzettingen uit het Quartair (HQ), waaronder fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (FLPw) voorkomen.

Figuur 19 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 20 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 21 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 3a (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering

2.4.1. Menen⁶

Paleolithische vondsten, gedaan op de grens met Moorsele, en neolithische vondsten nabij de grens met Wevelgem en in de Wervikstraat getuigen ervan dat er reeds in de steentijden menselijke bewoning was in Menen. Ook zijn vondsten uit de Romeinse periode gekend. Onder meer langs de Moorselestraat zijn daarnaast reeds sporen uit de Romeinse periode gedocumenteerd.

Menen ontstond wellicht op een doorwaadbare plaats aan de Leie en wordt voor het eerst schriftelijk vermeld in een keure uit 1087. De inkomsten en het patronaatrecht van de parochiekerk van Menen behoorden in die periode toe aan de Noord-Franse benedictijnerabdij van Hanson-sur-la-Scarpa. Een halve eeuw later werden de rechte betwist door twee plaatselijke ridders, Arnuls en Lambil van Menen. In 1193 werden ze toegewezen aan Arnulf en Mathilda van Menen. De stad groeide uit tot een heerlijkheid en werd tot in 1288 bestuurd door de familie van Menen. De heerlijkheid werd geografisch begrensd door de Leie, de zandige kouters bij de weg naar Kortrijk en door een oude Leiearm. Deze laatste vormde ook de grens tussen de kasselrijen Kortrijk en Rijsel. De heerlijkheid Menen gaat vermoedelijk terug op een oudere nederzetting, gelegen aan de kruising van de Leie met de heirbaan die onder meer Torhout en Rijsel met elkaar verbond. De kern van de eerste nederzetting situeerde zich wellicht rond de Leieovergang, min of meer ter hoogte van het huidige kruismunt van de Oude

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Menen*.

Leielaan met de Waalvest en de Rijselstraat, in de zone rond het huidige plangebied. Dit gebied, ook wel 'Bruel' genaamd, huisvestte vermoedelijk de herenburcht van de heren van Menen, het 'Saelhof'. Het ging om een motte, omgeven door een walgracht. Hierrond bevonden zich de Sint-Vedastuskerk, de oudste parochiekerk van de stad die voor het eerst vermeld wordt in 1087, en het voormalige Passantenliedengasthuis, de huidige Sint-Joriskliniek, dat werd opgericht in de 13de eeuw. Ook was er een wind- en watermolen en een kapel, gewijd aan Sint-Jan, aanwezig. Tussen Menen en Halewijn (Halluin) bestond een brug over de Leie. Rond 1270 telde de heerlijkheid een 80-tal huizen.

De stad en heerlijkheid vormden één van de twaalf burchtgenootschappen van het kasteel van Kortrijk. Het grondgebied van ridder en heer Jan van Menen besloeg ca. 63,7ha en zijn inkomsten waren voornamelijk afkomstig uit tol op het goederenverkeer langs de wegen en over het water. In 1288 ontnam de graaf van Vlaanderen, Gwijde van Dampierre hem alle rechten op de heerlijkheid Menen, vermoedelijk omwille van grafelijke schulden. De graaf van Vlaanderen werd bijgevolg heer van Menen. Het beheer van de heerlijkheid werd toevertrouwd aan een baljuw en de herenburcht werd grafelijke eigendom. Vanaf 1298 kwam Vlaanderen onder Frans bewind te staan en wees de Franse koning de heerlijkheid van Menen in naam van Filips de Schone in leen toe aan ridder Willem van Mossere. In 1305 kwam de heerlijkheid, die snel groeide door de gunstige economische positie, weer in grafelijke handen.

Vanaf 1351 kende Menen, na het toekennen van de stadsrechten door Lodewijk van Male, heer van Menen, een enorme economische bloei. Er werd toestemming verkregen tot het oprichten van een lakenproductie en een stapelplaats voor woldraad. Ook werd een wekelijkse markt gehouden op zaterdag en vond jaarlijks een markt van drie dagen plaats. De heerlijkheid ontwikkelde zich binnen korte tijd tot een belangrijke lakenstad, waarin de brouwerij eveneens aan belang won. De wolstapelplaats werd in 1353 verplaatst naar Moorsele, waardoor te Menen een belangrijke economische activiteit verloren ging. Vanaf de 15de eeuw kende ook de lakennijverheid een grote terugval, maar op het einde van deze eeuw kende de nijverheid alsnog een korte bloeiperiode, ondanks de stadsbrand van 1488 die een kwart van de stad in as legde.

Administratief en politiek behoorde Menen tot het graafschap Vlaanderen en de kasselrij van Kortrijk. Deze was onderverdeeld in vijf roeden, waaronder de roede van Menen, met de stad als hoofdplaats. De roede had bestuurlijk en rechterlijke macht over vijftien omliggende gemeenten. Ook had menen een stedelijk bestuur met een stadsmagistraat en schepenen.

In de eerste helft van de 15de eeuw werden verschillende gebouwen (her)opgetrokken. Zo werd in 1454 een nieuwe Sint-Vedastuskerk gebouwd. Ook werd de motte van de herenburcht afgegraven, werden de grachten gedempt en raakte het terrein bebouwd. De stad breidde zich uit richting het noordwesten, richting de Grote Markt. Hier werden verschillende belangrijke gebouwen, waaronder het stadhuis, het belfort, de Sint-Franciscuskerk en het voormalige krijgshospitaal van de Zusters Anunniciaten gebouwd. De stad telde in deze periode ongeveer 380 huizen en 1700 inwoners. In 1488 werd Menen geplunderd door de troepen van Frederik III omdat de stad in opstand was gekomen tegen het gezag van Maximiliaan van Oostenrijk. Door haar ligging op de grens tussen de kasselrijen Kortrijk en Rijsel, door de aanwezigheid van een brug tussen Menen en Halluin en door haar economische belang kreeg Menen geregeld te maken met militaire acties. Op 9 mei 1548 werd de stad daarnaast geteisterd door een stadsbrand waarbij naar schatting 570 van de 700 woningen verloren gingen. Keizer Karel vaardigde hierop financiële tegemoetkomingen uit om de stad te helpen. Her

marktplaats werd vergroot na de brand. Tijdens de beeldenstorm (1566) werden de interieurs van het Sint-Janshospitaal en de Sint-Vedastuskerk geplunderd. Rond 1571 is sprake van een 30-tal straten met 890 huizen en een parochiekerk.

Tijdens de 16de eeuw breidde de brouwactiviteit sterk uit. De meeste brouwerijen waren gevestigd in het lagere stadsdeel, nabij de Leie. Via deze rivier konden ook grondstoffen als graan en turf makkelijk aangevoerd worden.

In 1576 kwamen de 17 Provincieën in opstand tegen de Spaanse bezetting en werd de stad ingenomen door de Malcontenten onder leiding van Emmanuel de Lalaing, baron van Montigny. Op 22 oktober 1579 werd de stad bevrijd door de Spaanse troepen onder leiding van Alexander Farnese.

Gedurende de eerste helft van de 17de eeuw bleef Menen gespaard van oorlogen en plunderingen waardoor enkele belangrijke complexen zoals het Kapucijnenklooster opgericht konden worden. Ook de bouw van het belfort, die was stilgevallen door de godsdiensttroebelen, werd hervat. In 1645 werd Menen echter opnieuw ingenomen door het Franse leger onder leiding van maarschalk Jean de Gassion. In het jaar erna werden de poorters geplunderd en raakten de wallen beschadigd. Door de vrede van de Pyreneeën werd de stad opnieuw bij de Spaanse Nederlanden gevoegd. In overtuiging van een definitieve vrede werden de wallen en bastions gesloopt en werden de grachten opgevuld. Enkel de stadspoorten bleven overeind. De oorlog tussen Frankrijk en Spanje kende echter nog een vervolg met de Devolutieoorlog in 1667 en 1668. Door het verdrag van Nijmegen (1678) werd Menen van de kasselrij Kortrijk losgemaakt en werd het opnieuw Frans grondgebied. Om de noordgrens van Frankrijk te versterken werd een dubbele verdedigingsgordel aangelegd waarbij de verdedigingsmuren tussen 1679 en 1689 werden aangepast naar het ontwerp van Vauban.

In het begin van de 18de eeuw, tijdens de Spaanse Successieoorlog (1702-1723), werd Menen nogmaals belegerd. In 1706 trokken de geallieerde troepen onder leiding van hertog van Marlborough door Vlaanderen en op 17 juni werd Kortrijk veroverd. Van daaruit werd de noordelijke Franse grens belegerd. De belegering van Menen vatte aan op 24 juni 1706. Op 22 augustus capituleerde de stad en werden de Franse legers verdreven. De schade was echter zeer groot. Onder meer de Sint-Vedastuskerk, het stadhuis en de kloosters van de benedictijnen en kapucijnen waren verwoest. Ook het belfort werd deels getroffen, maar werd vrijwel onmiddellijk gerestaureerd. Met de vrede van Utrecht (1713) werd Menen toegevoegd aan het Oostenrijkse grondgebied. Door het Barrièretraktaat van 1715 werden in Menen Hollandse troepen gelegerd om een Franse uitval te voorkomen. Na de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748) verklaarde Frankrijk de oorlog aan Oostenrijk en trok het de Nederlanden binnen. Vanaf 30 mei 1744 werd Menen systematisch gebombardeerd tot de overgave van 4 juni. Één dag later deed Lodewijk XV plechtig zijn intrede in de stad. Na het beleg werden de kazematten opgeblazen en werden de meeste militaire structuren gesloopt. Menen werd opnieuw een open stad. Door het bombardement van 1744 werd de Kapucijnenkerk opnieuw in as gelegd. De herstellingen werden een jaar later aangevat.

Na het verdrag van Aken (1748) werden de Zuidelijke Nederlanden opnieuw onder Oostenrijks bewind geplaatst. Er werden plannen gemaakt om de vestingen te herstellen maar in 1782 werden de militaire terreinen verkocht. Tussen 1792 en 1794 werd Menen verschillende malen bezet door de Fransen, Oostenrijkers, Hollanders, nogmaals de Fransen en opnieuw de Oostenrijkers. Op 28 en 29 april 1794 werd de stad opnieuw geteisterd door een Frans bombardement vanuit Halluin. Op 30 april

capituleerden de Oostenrijkse troepen en werd Menen opnieuw Frans bezit. Bij de beschietingen werd een tiende van de woningen verwoest en lagen de hallen, de waag achter het stadhuis en de Sint-Vedastuskerk in puin. Ook de peervormige spits van het belfort brandde af en werd niet meer vervangen. De vestingen werden grotendeels platgebombardeerd. Enkel in het noordwesten van de stad bleven twee bolwerken bij de Leie bewaard. Alle kerkelijke eigendommen werden in 1794 verbeurdverklaard en verkocht. De twee kloosters beleven gespaard omdat de zusters zich ten dienste stelden van armen en geesteszieken. De Sint-Vedastuskerk werd gesloten en de kerk van de kapucijnen deed dienst als opslagplaats en stal.

Na 1748 kende Menen op economisch vlak een korte bloeiperiode waardoor bedrijven werden aangetrokken. De steenweg tussen Kortrijk en Menen werd in deze periode aangelegd en de aarden weg tussen Menen, Roeselare en Brugge werd versteend. Hierdoor nam de economische activiteit verder toe. Nieuwe industrietakken, zoals tabaksindustrie, vestigden zich in de stad en ook de wol-, katoen- en garende industrie kenden een nieuwe bloei. Ook kon de grensstad profiteren van smokkelactiviteiten. Door de bloei werd de stadskern verder bebouwd en kwamen enkele nieuwe openbare gebouwen tot stand.

In 1814 werd het Franse bewind verdreven en was Menen niet langer Frans grondgebied. Als voorzorgsmaatregel werden na het congres van Wenen in 1815 enkele steden aan de grens met Frankrijk versterkt. Ook Menen werd voorzien van nieuwe vestingen. De Hollandse periode werd daarnaast gekenmerkt door een actieve heropbouw. In 1830 telde Menen ca. 8000 inwoners. Het was een kleine stad met nauwelijks bebouwing in de omgeving van de vestingmuren. De vestingen werden in 1852 gedeeltelijk ontmanteld. In juli 1856 werd een aantal militaire gronden en gebouwen verkocht. Het militair hospitaal werd eerst omgevormd tot kazerne en later tot regimentsschool. In 1857 kreeg de stad de kloostergebouwen van de kapucijnen in concessie. De Sint-Vedastuskerk was te klein geworden en er ontstond een nood aan een tweede parochie. In 1873 werd de Sint-Franciscuskerk, de kerk van de kapucijnen, hierop opengesteld voor erediensten. De overige kloostergebouwen werden ook omgevormd en in gebruik genomen als klaslokaal, pastorie en vredegerecht.

Door de ontmanteling van de vestingen en de groei van de bevolking wijzigde het bewoningspatroon ingrijpend gedurende de tweede helft van de 19de eeuw. De stad werd beter aangesloten op het wegen- en spoorwegennet. Het eerste station werd opgetrokken in 1854-1855. Er werd ook aandacht geschonken aan een beter stadsleven door het plaveien van de straten, de aanleg van een rioleringsnet en het installeren van een gasverlichting. Bij de realisatie van een nieuwe stadswijk tussen het station en de stadskern werden drie van de vier oude kazernes gesloopt. De vierde kazerne werd en deels herbestemd als brandweerkazerne, deels omgevormd tot woningen en dodenhuis.

In de 19de eeuw kende Menen geen bloeiende industrie. Als grensstad vormt ze wel een ideale uitvalsbasis naar de Franse industriesteden Halluin, Ronq, Tourcoing en Armentières. De stad werd naar het oosten toe uitgebreid met enkele beluikenwijken. De geringe industriële bedrijvigheid in Menen was gefocust op vlas, katoen, kant en tabak. In de tweede helft van de 19de eeuw vestigden zich een aantal kleine bedrijven van onder meer gas, rubber, ijzer en baksteen te Menen. Vele ervan hadden een dubbele vestiging, namelijk in Menen en Halluin, om douanerechten te ontwijken. Naar het einde van de 19de eeuw groeide de bevolking sterk door de industriële ontwikkeling in het Noord-Franse gebied en de behoefte aan arbeidskrachten aldaar. Hierdoor ontstonden kleine

arbeidersbeluiken, zoals De Barakken in het zuidelijke deel van de stad. In 1897 werd in de wijk een aparte parochie opgericht en een kerk, gewijd aan Sint-Jozef, gebouwd.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd Menen vanaf 14 oktober 1914 bezet door de Duitse troepen. De stad stond in voor de kazernering van de soldaten en werd een verzamelpunt voor nieuwe troepen en een rustpunt voor troepen die terugkeerden van het front. Er werden twee Ortskommandanturen opgericht en verschillende gebouwen werden opgeëist en ingericht voor militaire doeleinden. Menen kreeg enorm te leiden onder het oorlogsgeweld; ongeveer de helft van de huizen werd vernield of raakte zwaar beschadigd. Er ontstond dan ook een grote woningnood. Nog tijdens de oorlog werden buiten de Ieperpoort houten barakken opgetrokken, die nadien vervangen werden door stenen huizen. Na de oorlog werden verschillende nieuwe wijken opgetrokken. Door de grote stadsuitbreiding werd de Sint-Vedastusparochie opgesplitst in vier parochies: Sint-Vedastus, Sint-Franciscus, Sint-Jozef en Sint-Jan-Baptist. In 1921 werd de Leie gedeeltelijk rechtgetrokken en werd een nieuwe sluis gebouwd waardoor grotere schepen konden passeren. De rivier werd hierdoor vertakt in een nieuwe en oude Leiearm. Deze laatste werd in 1923 gedempt waardoor de Waalvest ontstond. In 1971 en 1987-1988 werd een nieuwe bedding gegraven voor de Leie om de rivier toegankelijk te maken voor grotere schepen. Door de Tweede Wereldoorlog kwamen snellere verbindingswegen tussen steden tot stand en kwam de mechanisatie van de landbouw in een stroomversnelling.

2.4.2. Projectgebied

Het plangebied situeert zich binnen de historische stadskern van Menen en is gelegen ten zuiden van de Waalvest en ten oosten van de Oude Leiearm. Deze twee straten vormen de restanten van een oude Leiearm die gedempt werd in 1970. In 1566 werden de eerste vestingen rond Menen gebouwd en een eerste omwalling verschijnt in 1578. De stadsvesten zijn te zien op Sanderus' *Flandria Illustrata* uit het midden van de 17de eeuw. Het plangebied kan op deze kaart slechts bij benadering gesitueerd worden ten zuidoosten van het kruispunt van het water de 'Wael' en de 'Rysselse Straet'. In deze zone worden enkele woningen, omgeven door tuingronden, alsook een mogelijke boomgaard en landbouwgronden weergegeven. Op de retrenchementenkaart van Charles Desordes uit 1692-1993 wordt de vesting Menen slechts schematisch weergegeven. Het plangebied dient wellicht gesitueerd te worden ten oosten van de letter 'D' in een zone waar geen bebouwing wordt aangeduid. Op de Villaretkaart uit 1745-1748 wordt het plangebied gesitueerd ter hoogte van de vestingmuur en de omliggende gracht. De Ferrariskaart uit 1777 toont een gelijkaardig beeld. Mogelijk dient de projectie echter ietwat opgeschoven ten worden naar het westen zodat het plangebied binnen de vestingwerken komt te liggen. Dit is immers het geval op de 19de-eeuwse kaarten die het plangebied situeren in een onbebouwde zone ten zuiden van de Leiemeander, die stroomt ter hoogte van de huidige Waalvest. Op de loopgravenkaart uit 1917 en de luchtfoto van 2 september 1918 zijn geen militaire structuren waar te nemen binnen de grenzen van het plangebied. Ten noorden wordt op de loopgravenkaart wel een spoorlijn aangegeven langs de kaai en ten noordoosten wordt een loopgraaf en opslagplaats gedocumenteerd. Op de orthofoto uit 1971 is te zien dat de Leiemeander ter hoogte van de Waalvest reeds deels gedempt is. Het is niet met zekerheid te zeggen of het plangebied in deze periode bebouwd is vanwege de lage resolutie van de opname. De orthofoto uit 1979-1990 geeft reeds grotendeels de huidige situatie weer. Het plangebied omvat sinds het einde van de 20ste eeuw twee woningen met achterliggende ingerichte tuingronden.

Figuur 22 Benaderende aanduiding van het plangebied op Sanderus' Flandria Illustrata (bron: Wikipedia 2025).

Figuur 23 Benaderende aanduiding van het plangebied op de 'linien of retrenchementen voor de Koning van Vrancryk Louis de XIV' uit 1692-1693 door Charles Desbordes (bron: Cartesius).

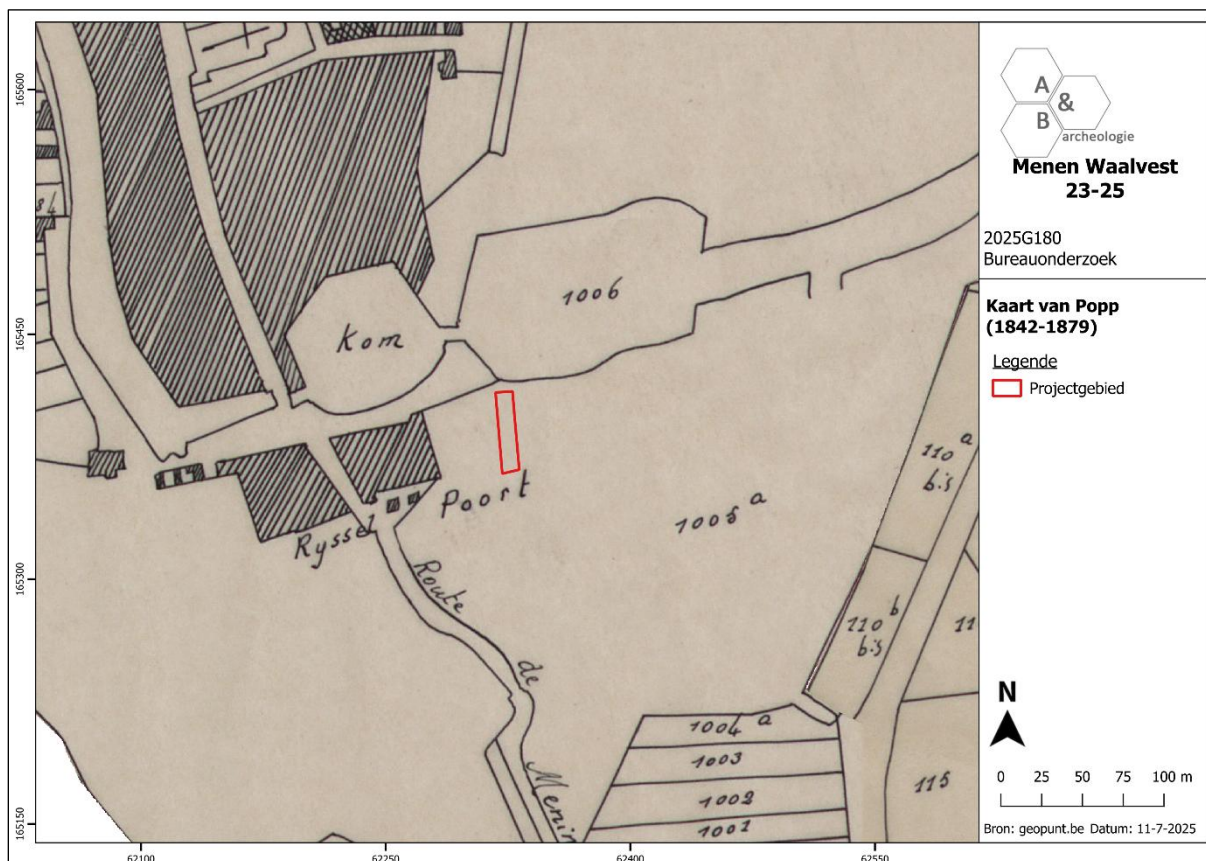
Figuur 24 Uitsnede uit de Villaretkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

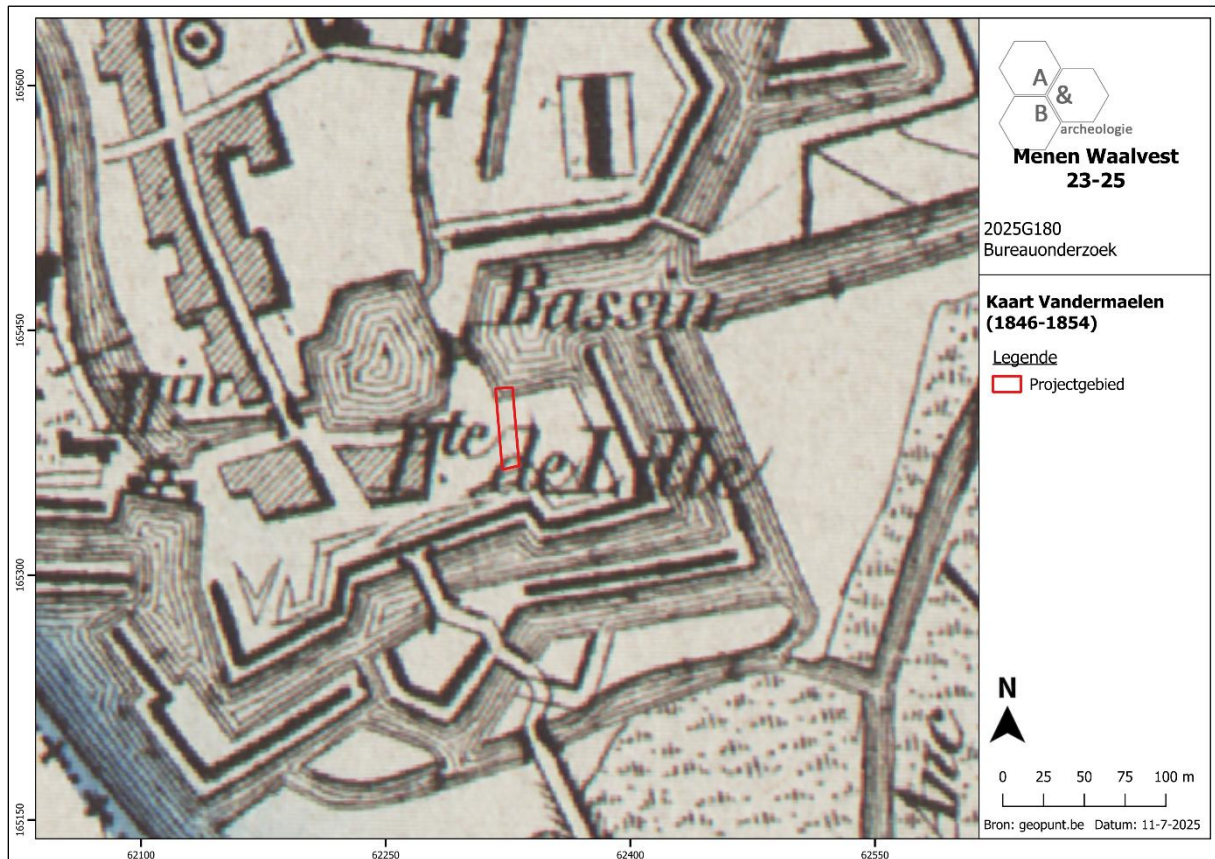
Figuur 25 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

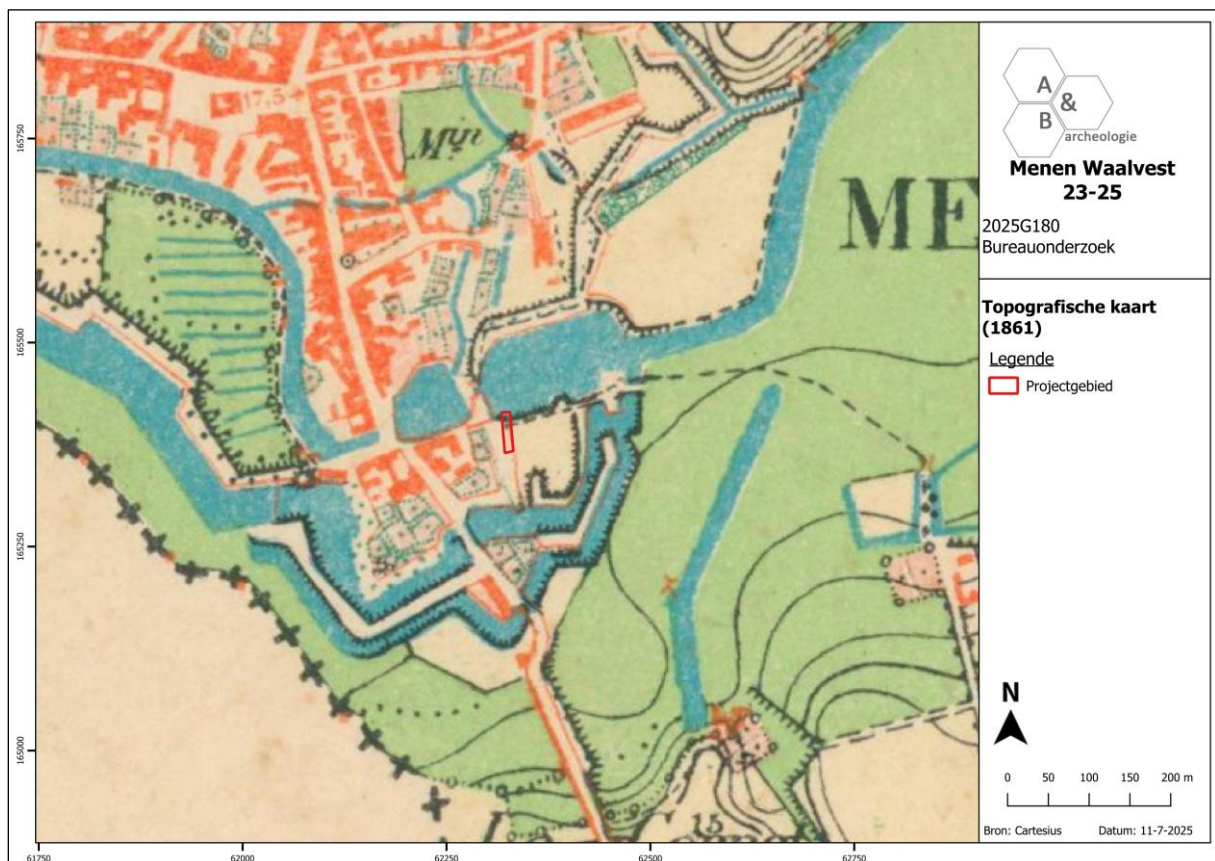
Figuur 26 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

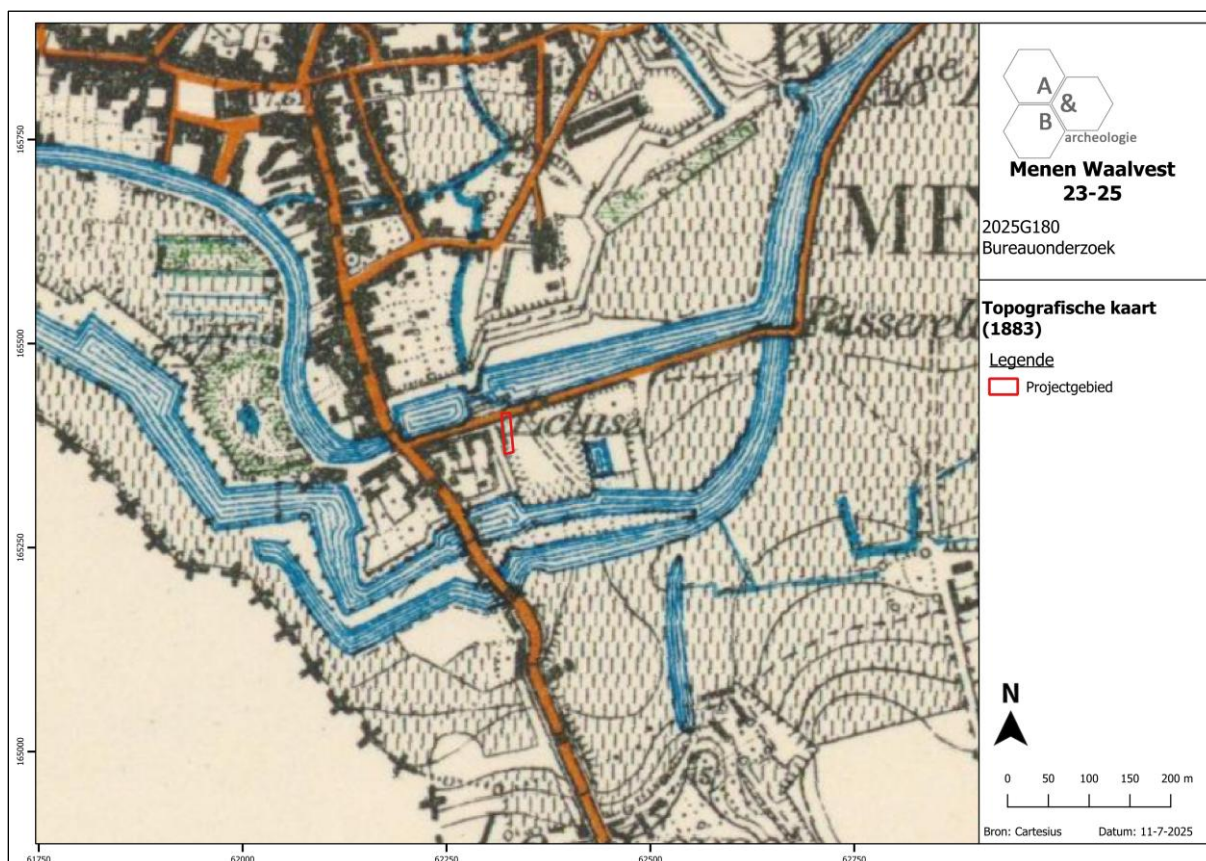
Figuur 27 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)

Figuur 28 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)

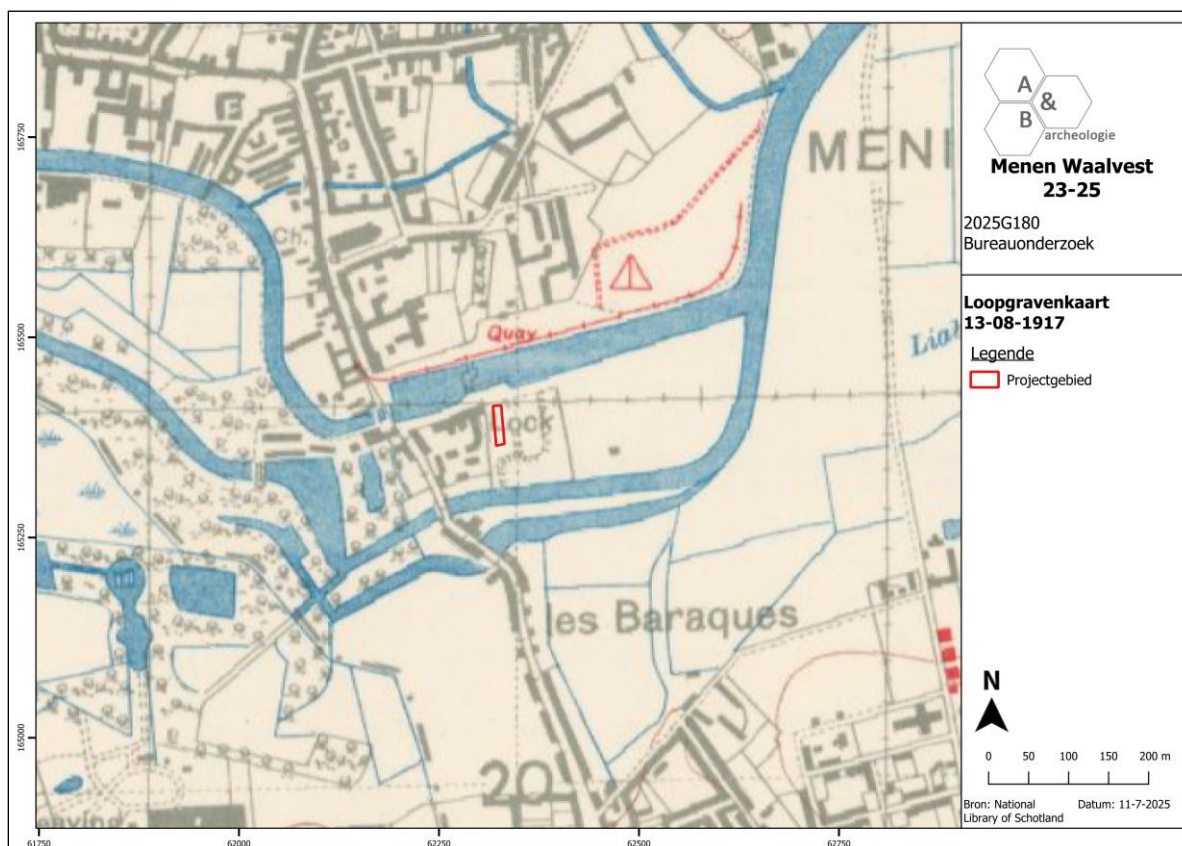
Figuur 29 Uitsnede uit de topografische kaart van 1861 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 30 Uitsnede uit de topografische kaart van 1883 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

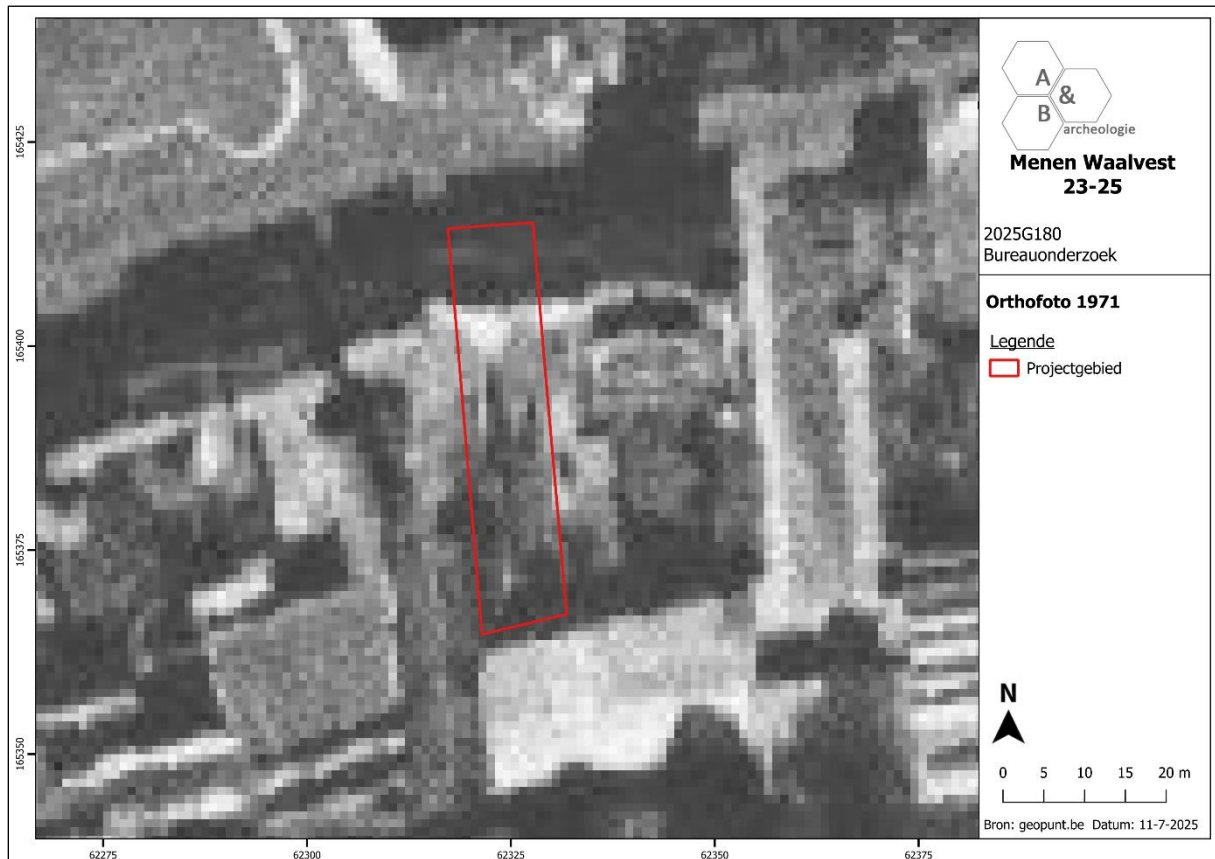
Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1911 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 32 Uitsnede uit de loopgravenkaart van 13 augustus 1917 met aanduiding van het plangebied (bron: National Library of Schotland).

Figuur 33 Uitsnede uit de luchtfoto van 2 september 1918 met aanduiding van het plangebied (bron: Luchtfoto 1914-1918).

Figuur 34 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 35 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

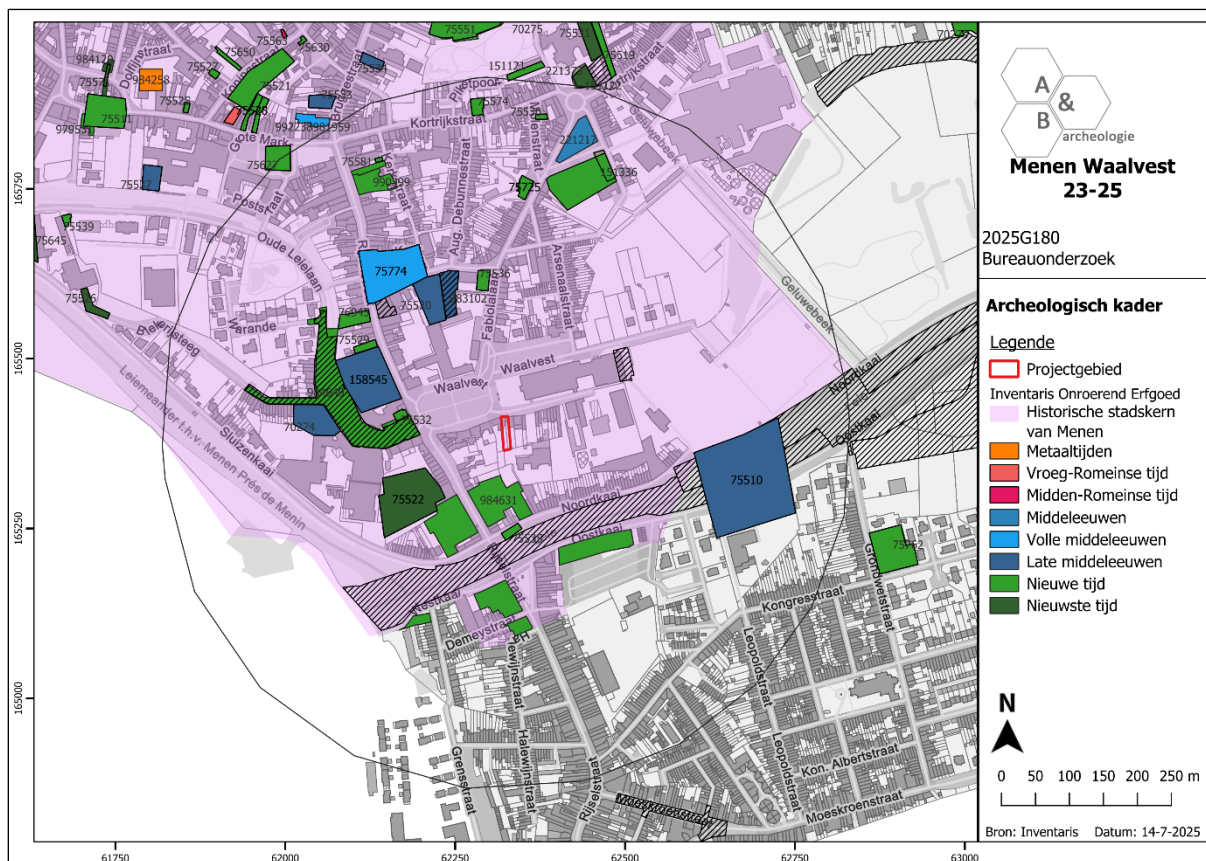
Figuur 36 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

Figuur 37 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2024 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Het plangebied bevindt zich binnen de archeologische zone van het historische stadscentrum van Menen. Op het terrein vond tot op heden nog geen archeologisch onderzoek plaats. Wel zijn binnen een straal van 500m verschillende archeologische waarden gekend.

Figuur 38 Projectie van de gekende archeologische waarden in de omgeving van het plangebied op het GRB (Agentschap Onroerend Erfgoed; geopunt.be).

Het terrein is gelegen nabij de voormalige stadsvesten. In de omgeving zijn dan ook reeds op verschillende plaatsen sporen van deze vesten gedocumenteerd:

- Bij opgravingen tussen 1990 en 2001 werden ter hoogte van locatie 75522⁷ resten van de westelijke muur van bastion 9 van de Hollandse vesting (1817-1830) aangetroffen. De muur was opgebouwd uit krijthoudende kalksteen uit het bekken van Pas de Calais en uit zandsteen uit Béthune.
- Ter hoogte van locatie 75535⁸ werden bij ditzelfde onderzoek resten van een ravelijn of verdedigingseiland aangetroffen dat deel uitmaakte van de Vauban-versterking.

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Bastion 9*.

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Redoute 25*.

- Onderzoek in 2010 bracht ter hoogte van het Leopoldplein daarnaast sporen van kazematten uit de Hollandse periode, die mogelijk gerecupereerd werden uit de 18de eeuw, aan het licht (ID 151336⁹).
- Bij een werfbegeleiding aan de Oost- en Westkaai, op ca. 100m tot 300m ten zuidwesten van het plangebied, werden daarnaast muurresten aangesneden die wellicht tot het ravelijn van de Rijselpoort behoorden (ID 984631¹⁰). Het ging immers om massieve muren, aangelegd tot op grote diepte met specifieke bouwmaterialen. Op basis van cartografische bronnen konden de muren gerelateerd worden aan de Hollandse vesting uit 1817-1830. Mogelijk werden hierbij oudere funderingen van de Vauban-versterking hergebruikt. Verder werd in een van de profielen een zwaar gereduceerd kleipakket geattesteed dat mogelijk geïnterpreteerd kan worden als een vullingslaag uit de vestinggracht ten westen van het ravelijn.

Verder zijn in de omgeving verschillende (laat)midleeeuwse of (vroeg)moderne sites gedocumenteerd op basis van cartografische bronnen en/of archeologisch onderzoek:

- Aan Rijselstraat 77, gelegen op ca. 150m ten noordwesten van het plangebied, werden in 1994 sporen van een 16de-eeuws woonhuis aangesneden bij opgravingen (ID 75532¹¹). Het woonhuis was opgetrokken in baksteen en week in oriëntatie af van het huidige Schippershof. Ook werd een vloer met rode, niet-geglazuurde tegels gedocumenteerd. In de 18de eeuw werd het gebouw vervangen door de huidige bebouwing. Het vondstensemble bestond uit bouw materiaal, aardewerk, glas en metaal en kon worden gedateerd tussen de 16de en de 18de eeuw.
- Het Sint-Janshospitaal wordt gesitueerd aan de Rijselstraat, op ca. 200m ten noordwesten van het plangebied (ID 158545¹²). De oudste vermelding van 'Passanten lieden Gasthuus van Minheere Sint-Jooris' dateert uit 1087. In deze periode werd de opvang verzorgd door zusters van de orde van de heilige Augustinus. In 1416 werd het klooster heropgebouwd en werd de kapel uitgerust met een klok. Tijdens de Beeldenstorm (1566) werden de gebouwen volledig verwoest, waarna de zusters vermoedelijk in een woning rond de huidige kerk verbleven. In 1611 krijgen de zusters van aartshertogen Albrecht en Isabelle de toestemming om geld in te zamelen om het klooster en hospitaal opnieuw op te bouwen indien ze ook voorzien in de verzorging van zieken. De heropbouw van de kerk werd voltooid in 1616. Vanaf 1627 werd ook onderwijs gegeven in het klooster. In 1684 werd een nieuwe kloostergevel opgetrokken en in 1736 werd een nieuwe pensionaatsvleugel toegevoegd. Aan het einde van de 18de eeuw werd de functie als passantenhuis opgegeven en fungeerde het klooster voornamelijk als kosteloze openbare school voor zowel jongens als meisjes. Tijdens en na de Franse Revolutie raakte de gebouwen sterk beschadigd. Vanaf 1815 werd de ziekenzorg opnieuw deel van de bedrijvigheid in het klooster, maar de gebouwen werden ook tijdelijk gebruikt als kruidmagazijn en gevangenis. Vanaf 1828 werden de sterk beschadigde gebouwen gerestaureerd. Een jaar later werd langs de Leie een nieuw gebouw opgericht en nog een jaar later opende de Sint-Joriskapel opnieuw voor religieuze diensten. Ook werd een Mariakapel

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Leopoldplein 12 (voormalige brandweerkazerne)*.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oostkaai – Westkaai*.

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Schippershof*.

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Janshospitaal*.

gebouwd in de tuin in 1835. In 1839 werd een nieuwe hospitaalvleugel toegevoegd en werd het schoolgebouw aan de overzijde van de straat sterk uitgebreid. Tussen 1887 en 1898 werden de gebouwen aangekocht door de kloostergemeenschap. In de 20ste eeuw werden de oude vleugels en de Mariakapel gesloopt en in 1978 werd een modern gebouwenblok opgericht langs de Rijselstraat. Van de oudere gebouwen is op heden enkel de 18de-eeuwse hospitaalvleugel nog bewaard.

- De burcht van Halewijn situeert zich op ca. 230m ten noorden van het plangebied (ID 75520¹³). De voormalige woonplaats van de heren van Menen bevond zich oorspronkelijk op een omgrachte, opgehoogde motte. De site wordt vermeld in 1278-1288. In 1463-1464 werd de motte afgegraven. Bij opgravingen aan het begin van de jaren 1990 kon de gracht van de site gelokaliseerd worden.
- Meteen ten oosten van deze locatie werd in 2021 een proefputtenonderzoek uitgevoerd (ID 983102¹⁴). In proefput 1 kwamen hierbij lagen en sporen, mogelijk grachten, aan het licht die te linken zijn aan verschillende afbraakfases op het terrein in de nieuwe tijd. De tweede proefput leverde enkele sporen en structuren uit de 20ste eeuw, waaronder een waterput, een kelder en een betonsokkel, maar ook een gracht met vondstmateriaal uit de late middeleeuwen en enkele twijfelachtige kuilen.
- Op ca. 250m ten westen van het plangebied werden bij een werfbegeleiding van werken ter hoogte van de Oude Leiearm in 2022 drie muurresten, twee lagen en een houten beschoeiingswand gedocumenteerd (ID 984649¹⁵). De muurresten zijn te interpreteren als de meest recente kademuren van voor de demping van de Leiearm in 1970. De houten beschoeiingswand was bij de opmaak van het verslag nog niet gedateerd. De lagen werden gezien als fluviatiele afzettingen op de Leieoever.
- Op ca. 270m ten westen van het plangebied wordt de Leiemolen aangegeven (ID 70274¹⁶). Reeds in 1255 wordt een watermolen op de Leie vermeld en in 1457 wordt een nieuwe molen gebouwd. Het is echter niet duidelijk of deze op dezelfde plaats stond. Het ging om een grote korenmolen en moutmolen.
- Aan de Rijselstraat 53, gelegen op ca. 280m ten noordwesten van het plangebied, werd bij een terreinonderzoek in een kelder van een gebouw dat in 1755 gedateerd wordt een ronde bakstenen waterput aangetroffen (ID 176945¹⁷). In de vulling van de structuur werden patacons, vormhelften, aardewerk, steengoed, glas en metaal teruggevonden. De vondsten kunnen geïnterpreteerd worden als bedrijfsafval van een 18de-19de-eeuwse groothandel voor pasteibakkers.
- Op ca. 300m ten noordwesten van het plangebied wordt de Sint-Vedastuskerk aangeduid (ID 75774¹⁸). De kerk wordt voor het eerst vermeld in 1087. In 1383 werd het oude kerkgebouw afgebroken en vervangen door een nieuwe, gotische kerk. Deze werd tussen 1454 en 1463 verbouwd en uitgebreid met een nieuwe zijbeuk. Ook de oude toren werd afgebroken en herbouwd. De vernieuwde kerk werd ingewijd in 1473. Tijdens de Beeldenstorm (1566) en een

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oude Dekenij*.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Jansmolenstraat 7*.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oude Leiearm*.

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Leiemolen*.

¹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Rijselstraat 53*.

¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Vedastuskerk en Kerkomtrek*.

belegering in 1706 raakte het gebouw sterk beschadigd en in 1773 werd de toren deels afgebroken. In 1781 werd een nieuwe toren gebouwd op de natuurstenen sokkel die teruggaat tot de kerk van 1453. In 1801 stortte de kerk, die reeds sterk beschadigd was door oorlogsgeweld, deels in bij een zware storm. Het gebouw werd hierop volledig gesloopt en in 1807 werd gestart met de heropbouw. In 1809 werden de werkzaamheden tijdelijk stilgelegd wegens geldgebrek, maar tien jaar later gingen ze opnieuw van start. In 1825 werd een nieuwe spits geplaatst op de westelijke toren.

- Het kasteel van Menen bevindt zich op ca. 350m ten zuidoosten van het plangebied (ID 75510¹⁹). Bij opgravingen in 1971 werd vastgesteld dat het kasteel een vierzijdig grondplan kende met ronde torens.
- De Sint-Jansmolen, die voor het eerst vermeld wordt in de 15de eeuw en zeker na 1361 dateert, bevindt zich op ca. 350m ten noordoosten van het plangebied (ID 75725²⁰).
- Op ca. 400m ten noorden van het plangebied werd op enkele percelen, gelegen tussen de Kerkstraat en de Rijsselstraat, in 2023 een proefputtenonderzoek uitgevoerd (ID 990399²¹). Hierbij werden bakstenen resten van muren, vloeren, waterputten en andere putten aangesneden. Daarnaast werden op de achtererven van de bebouwing kuilen uit diverse periodes gedocumenteerd. Algemeen konden de bewoningssporen gedateerd worden tussen de late 15de eeuw en de 20ste eeuw. Er werd een verdere opgraving geadviseerd, maar de resultaten hiervan zijn nog niet opgenomen in de Inventaris Onroerend Erfgoed.
- Een noodopgraving aan de Kerkstraat 5, gelegen op ca. 450m ten noorden van het plangebied, leverde resten van een bakstenen huis uit de 17de eeuw (ID 75581²²). De woning bestond in deze periode uit één bouwlaag. In de 18de eeuw werd het gebouw verhoogd. Iets later werd het echter door brand vernietigd.
- Het stadhuis van Menen bevindt zich op ca. 500m ten noordwesten van het plangebied (ID 75627²³). Uit historische bronnen is gekend dat het gebouw werd opgericht tijdens de tweede helft van de 14de eeuw en dat het tussen de 15de en de 17de eeuw verschillende malen verbouwd werd. Het huidige gebouw werd geconstrueerd op resten die teruggaan tot in 1782. Bij opgravingen in 2001-2005 werden sporen aangetroffen van een overwelfde kelder die behoorde tot het gebouw dat in 1794 door brand verwoest werd. Ook werden sporen van de brand uit 1548 aangetroffen. Een waterput kon op basis van het vondstmateriaal tussen 1500 en het derde kwart van de 16de eeuw geplaatst worden.

Op verschillende locaties in de omgeving van het plangebied werden bij terreinonderzoek vondsten uit de (late) middeleeuwen tot 20ste eeuw gerecupereerd:

- ID 75529²⁴: aardewerkfragmenten (17de-18de eeuw), pijpfragmenten, waldglas, Delftse muurtegels;

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Burcht van Halewijn*.

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Jansmolen*.

²¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Rijsselstraat – Kerkstraat*.

²² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kerkstraat 5*.

²³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Stadhuis*.

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Huis Delphine*.

- ID 75530²⁵: twee bruinrode deksels en een olieflesje in steengoed uit Raeren (16de eeuw);
- ID 75536²⁶: aardewerk en pijpfragmenten (16de-18de eeuw);
- ID 75574²⁷: aardewerk, dakpannen en pijpfragmenten (17de-20ste eeuw);
- ID 221217²⁸: scherf middeleeuws vroeg-steengoed, steengoed (16de-18de eeuw), munt van Leopold II uit 1858, lederen zool, dierenbotten en pijpfragmenten (19de-20ste eeuw), Duitse Mauser patroonhulzen (20ste eeuw), ring van een lederen riem;

²⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Molenstraat*.

²⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Legia*.

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kortrijkstraat II*.

²⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Leopoldplein*.

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied was reeds in de 17de eeuw gelegen binnen het historische stadscentrum van Menen, binnen de historische vestingmuren. Het situeerde zich aan de rand van de stad, in een zone die doorheen de 16de tot 19de eeuw onbebouwd lijkt te zijn geweest. De huidige bebouwing kwam tot stand in de tweede helft van de 20ste eeuw, na het dempen van de Waalvest. De werkzaamheden voor het dempen van de oude Leiemeander en de bouw van de huidige woningen zullen wellicht reeds een impact gehad hebben op het eventuele bodemarchief.
- Menen wordt gekenmerkt door een vrij vlak landschap met hoogtes die schommelen tussen ca. +10m en +20m TAW. De stad is ontstaan op de linkeroever van de Leie die, samen met enkele beekvalleien die in de rivier uitmonden, het landschap doorsnijdt. Ten zuiden van de Leie zijn op Frans grondgebied enkele hogere heuvelruggen gelegen. Ook naar het noorden toe bevinden zich hogere zones. Het plangebied bevindt zich in een eerder laaggelegen zone in de vallei van de Leie. Het microreliëf van het terrein is eerder vlak met hoogtes die variëren tussen ca. +13,6m en +13,8m TAW. Bodemkundig kunnen bebouwde zones, matig tot zeer sterk gleyige kleigronden zonder profielontwikkeling en/of matig natte tot natte zandleemgronden zonder profielontwikkeling met een sterke antropogene invloed verwacht worden.
- Op archeologisch vlak is het plangebied nog ongekend. Wel gebeurden in de omgeving van het plangebied, binnen het historische stadscentrum van Menen reeds relatief veel onderzoek. Hierbij kwamen voornamelijk sporen van de postmiddeleeuwse stad aan het licht, onder meer van de verschillende stadsvesten en van diverse woningen. Daarnaast zijn ook een aantal historische gebouwen, zoals de kerk, een klooster, het kasteel van Menen en verschillende molens gekend. Enkele ervan kennen een middeleeuwse oorsprong.
- Samenvattend kan gesteld worden dat het plangebied een gunstige landschappelijke ligging kent, naast een oude Leiemeander, binnen het historische stadscentrum van Menen. Bodemkundig is deze zone echter relatief nat. Ook zou de bestaande bebouwing reeds een invloed gehad kunnen hebben op eventuele archeologische sites.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

De initiatiefnemer wenst een nieuwe woning te bouwen op het terrein. Hiervoor dient de bestaande bebouwing eerst gesloopt te worden. Ook de muurtjes en verhardingen in de tuin zullen hierbij verwijderd worden, alsook een deel van de bestaande begroeiing. Vervolgens wordt ter hoogte van de bestaande bebouwing een nieuwe woning (ca. 95,91m²) opgetrokken. De woning wordt gefundeerd op een dubbelgewapende funderingsplaat. Er worden geen ondergrondse niveaus voorzien. Wel wordt een nieuwe septische put (3000l), hemelwaterput (10.000l) en een infiltratiebekken (ca. 2.205l; 10,32m²) voorzien. Ook de leidingen worden vernieuwd. Achter de woning wordt daarnaast een terras aangelegd (ca. 25m²). Rondom het perceel wordt een nieuwe omheining geplaatst.

De bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de bestaande bebouwing. Gezien geen ondergrondse niveaus voorzien worden en slechts plaatselijk kleinschalige diepere ingrepen (septische put, hemelwaterput, infiltratievoorziening) gebeuren, wordt geen bijkomende bodemverstoring verwacht. Op basis hiervan wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd.

3.3. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied situeert zich binnen de historische stadskern van Menen en is gelegen ten zuiden van de Waalvest en ten oosten van de Oude Leiearm. Deze twee straten vormen de restanten van een oude Leiearm die gedempt werd in 1970. In 1566 werden de eerste vestingen rond Menen gebouwd en een eerste omwalling verschijnt in 1578. De stadsvesten zijn te zien op Sanderus' Flandria Illustrata uit het midden van de 17de eeuw. Het plangebied kan op deze kaart slechts bij benadering gesitueerd worden ten zuidoosten van het kruispunt van het water de 'Wael' en de 'Rysselse Straet'. In deze zone worden enkele woningen, omgeven door tuingronden, alsook een mogelijke boomgaard en landbouwgronden weergegeven. Op de retrenchementenkaart van Charles Desordes uit 1692-1993 wordt de vesting Menen slechts schematisch weergegeven. Het plangebied dient wellicht gesitueerd te worden ten oosten van de letter 'D' in een zone waar geen bebouwing wordt aangeduid. Op de Villaretkaart uit 1745-1748 wordt het plangebied gesitueerd ter hoogte van de vestingmuur en de omliggende gracht. De Ferrariskaart uit 1777 toont een gelijkaardig beeld. Mogelijk dient de projectie echter ietwat opgeschoven ten worden naar het westen zodat het plangebied binnen de vestingwerken komt te liggen. Dit is immers het geval op de 19de-eeuwse kaarten die het plangebied situeren in een onbebouwde zone ten zuiden van de Leiemeander, die stroomt ter hoogte van de huidige Waalvest. Op de loopgravenkaart uit 1917 en de luchtfoto van 2 september 1918 zijn geen militaire structuren waar te nemen binnen de grenzen van het plangebied. Ten noorden wordt op de loopgravenkaart wel een spoorlijn aangegeven langs de kaai en ten noordoosten wordt een loopgraaf en opslagplaats gedocumenteerd. Op de orthofoto uit 1971 is te zien dat de Leiemeander ter hoogte van de Waalvest reeds deels gedempt is. Het is niet met zekerheid te zeggen of het plangebied in deze periode bebouwd is vanwege de lage resolutie van de opname. De orthofoto uit 1979-1990 geeft reeds grotendeels de huidige situatie weer. Het plangebied omvat sinds het einde van de 20ste eeuw twee woningen met achterliggende ingerichte tuingronden.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

De huidige bebouwing heeft mogelijk reeds een impact gehad op de bodem binnen het plangebied. Ook zouden de werkzaamheden voor het dempen van de Waalvest mogelijk een invloed gehad kunnen hebben op de bodem van de omliggende percelen.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Niet van toepassing.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De initiatiefnemer wenst een nieuwe woning te bouwen op het terrein. Hiervoor dient de bestaande bebouwing eerst gesloopt te worden. Ook de muurtjes en verhardingen in de tuin zullen hierbij verwijderd worden, alsook een deel van de bestaande begroeiing. Vervolgens wordt ter hoogte van de bestaande bebouwing een nieuwe woning (ca. 95,91m²) opgetrokken. De woning wordt gefundeerd op een dubbelgewapende funderingsplaat. Er worden geen ondergrondse niveaus voorzien. Wel

wordt een nieuwe septische put (3000l), hemelwaterput (10.000l) en een infiltratiebekken (ca. 2.205l; 10,32m²) voorzien. Ook de leidingen worden vernieuwd. Achter de woning wordt daarnaast een terras aangelegd (ca. 25m²). Rondom het perceel wordt een nieuwe omheining geplaatst.

De bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de bestaande bebouwing. Gezien geen ondergrondse niveaus voorzien worden en slechts plaatselijk kleinschalige diepere ingrepen (septische put, hemelwaterput, infiltratievoorziening) gebeuren, wordt geen bijkomende bodemverstoring verwacht.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Op basis van het bureauonderzoek alleen kan niet met zekerheid worden vastgesteld of er al dan niet een archeologische site aanwezig is binnen de grenzen van het plangebied.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Niet van toepassing, er wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen aan de Waalvest 23-25 te Menen (provincie West-Vlaanderen), gelegen binnen de archeologische zone van de historische stadskern van Menen, waarbij de oppervlakte van de betrokken percelen groter is dan 300m² en de bodemingreep minstens 100m² beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is ca. 513m² groot en situeert zich ten zuiden van de Waalvest te Menen. Het omvat de twee woningen met huisnummers 23 en 25, gelegen langs deze straat, en de achterliggende tuingronden. Deze zijn deels verhard en deels begroeid met grassen, halfhoge en hoge planten. In de achtertuin van huisnummer 23 bevindt zich ook een bijgebouw.

Het plangebied was reeds in de 17de eeuw gelegen binnen het historische stadscentrum van Menen, binnen de historische vestingmuren. Het situeerde zich aan de rand van de stad, in een zone die doorheen de 16de tot 19de eeuw onbebouwd lijkt te zijn geweest. De huidige bebouwing kwam tot stand in de tweede helft van de 20ste eeuw, na het dempen van de Waalvest. De werkzaamheden voor het dempen van de oude Leiemeander en de bouw van de huidige woningen zullen wellicht reeds een impact gehad hebben op het eventuele bodemarchief.

Menen wordt gekenmerkt door een vrij vlak landschap met hoogtes die schommelen tussen ca. +10m en +20m TAW. De stad is ontstaan op de linkeroever van de Leie die, samen met enkele beekvalleien die in de rivier uitmonden, het landschap doorsnijdt. Ten zuiden van de Leie zijn op Frans grondgebied enkele hogere heuvelruggen gelegen. Ook naar het noorden toe bevinden zich hogere zones. Het plangebied bevindt zich in een eerder laaggelegen zone in de vallei van de Leie. Het microreliëf van het terrein is eerder vlak met hoogtes die variëren tussen ca. +13,6m en +13,8m TAW. Bodemkundig kunnen bebouwde zones, matig tot zeer sterk gleyige kleigronden zonder profielontwikkeling en/of matig natte tot natte zandleemgronden zonder profielontwikkeling met een sterke antropogene invloed verwacht worden.

Op archeologisch vlak is het plangebied nog ongekend. Wel gebeurden in de omgeving van het plangebied, binnen het historische stadscentrum van Menen reeds relatief veel onderzoek. Hierbij kwamen voornamelijk sporen van de postmiddeleeuwse stad aan het licht, onder meer van de verschillende stadsvesten en van diverse woningen. Daarnaast zijn ook een aantal historische gebouwen, zoals de kerk, een klooster, het kasteel van Menen en verschillende molens gekend. Enkele ervan kennen een middeleeuwse oorsprong.

Samenvattend kan gesteld worden dat het plangebied een gunstige landschappelijke ligging kent, naast een oude Leiemeander, binnen het historische stadscentrum van Menen. Bodemkundig is deze zone echter relatief nat. Ook zou de bestaande bebouwing reeds een invloed gehad kunnen hebben op eventuele archeologische sites.

De initiatiefnemer wenst een nieuwe woning te bouwen op het terrein. Hiervoor dient de bestaande bebouwing eerst gesloopt te worden. Ook de muurtjes en verhardingen in de tuin zullen hierbij

verwijderd worden, alsook een deel van de bestaande begroeiing. Vervolgens wordt ter hoogte van de bestaande bebouwing een nieuwe woning (ca. 95,91m²) opgetrokken. De woning wordt gefundeerd op een dubbelgewapende funderingsplaat. Er worden geen ondergrondse niveaus voorzien. Wel wordt een nieuwe septische put (3000l), hemelwaterput (10.000l) en een infiltratiebekken (ca. 2.205l; 10,32m²) voorzien. Ook de leidingen worden vernieuwd. Achter de woning wordt daarnaast een terras aangelegd (ca. 25m²). Rondom het perceel wordt een nieuwe omheining geplaatst.

De bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de bestaande bebouwing. Gezien geen ondergrondse niveaus voorzien worden en slechts plaatselijk kleinschalige diepere ingrepen (septische put, hemelwaterput, infiltratievoorziening) gebeuren, wordt geen bijkomende bodemverstoring verwacht. Op basis hiervan wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd.

5. Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Bastion 9*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75522>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Burcht van Halewijn*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75510>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Leiemolen*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/70274>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Huis Delphine*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75529>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kerkstraat 5*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75581>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kortrijkstraat II*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75574>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Legia*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75536>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Leopoldplein 12 (voormalige brandweerkazerne)*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/151336>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Leopoldplein*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/221217>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Menen*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14501>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Molenstraat*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75530>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oostkaai – Westkaai*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/984631>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oude Dekenij*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75520>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oude Leiearm*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/984649>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Redoute 25*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75535>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Rijselstraat - Kerkstraat*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/990399>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Rijselstraat 53*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/76945>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Schippershof*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75532>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Janshospitaal*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/158545>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Jansmolen*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75725>.

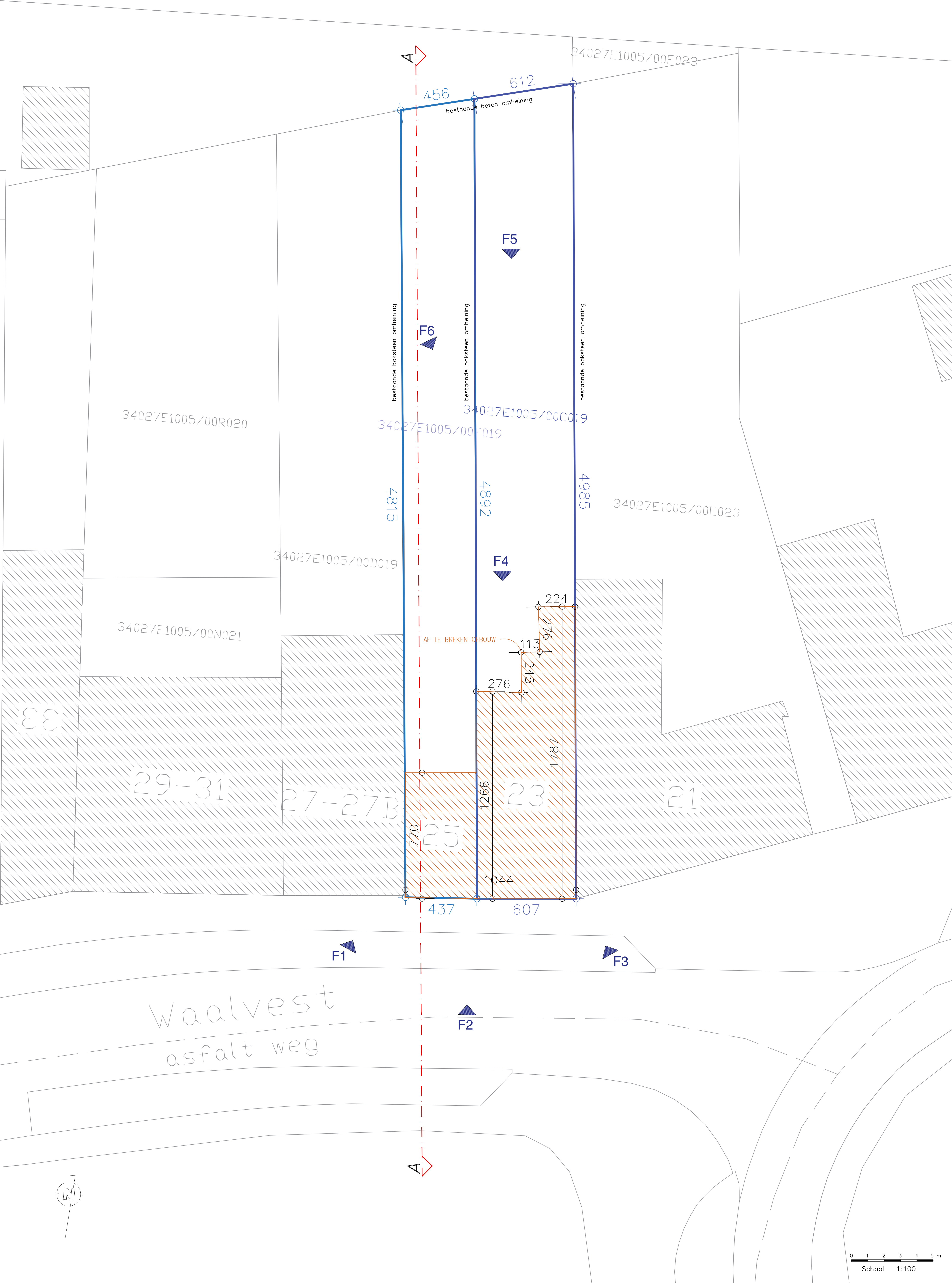
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Jansmolenstraat 7*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/983102>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sint-Vedastuskerk en Kerkomtrek*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75774>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Stadhuis*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/75627>.
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://www.google.com/maps>
- Luchtfoto 1914-1918, 2025. *Geoportaal*, geraadpleegd op 11 juli 2025 op <https://www.luchtfoto1914-1918.be/nl/geoportaal>.
- National Library of Schotland 2025, *Sheet 20.SE*, geraadpleegd op 11 juli 2025 op <https://maps.nls.uk/view/101464870>.
- Wikipedia 2025, *Bestand:Menen - 1641 (2).jpg*, geraadpleegd op 14 juli 2025 op [https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Bestand:Menen_-_1641_\(2\).jpg](https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Bestand:Menen_-_1641_(2).jpg).

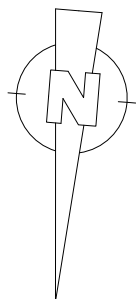
6. Bijlages

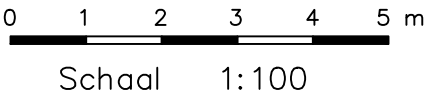
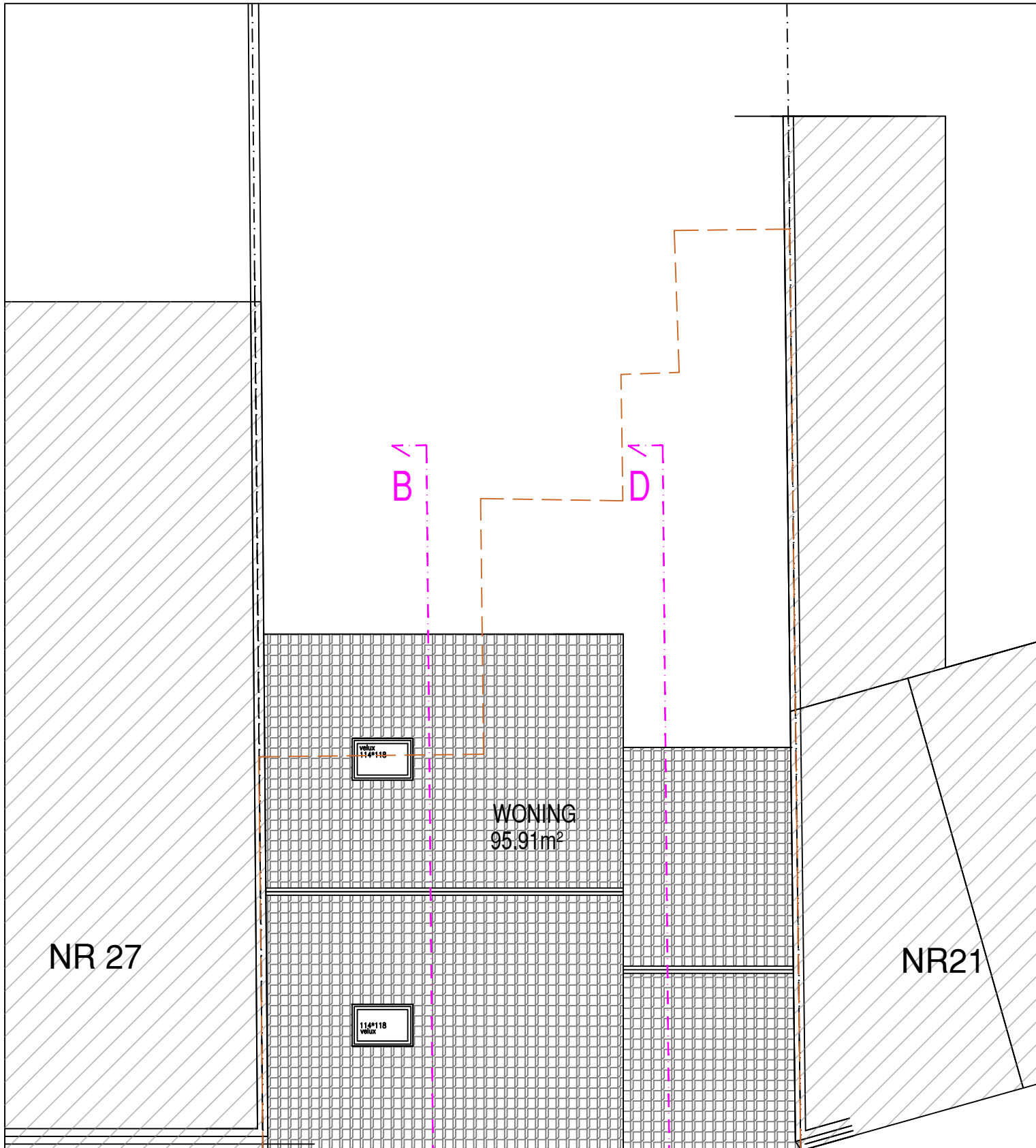
- Figurenlijst

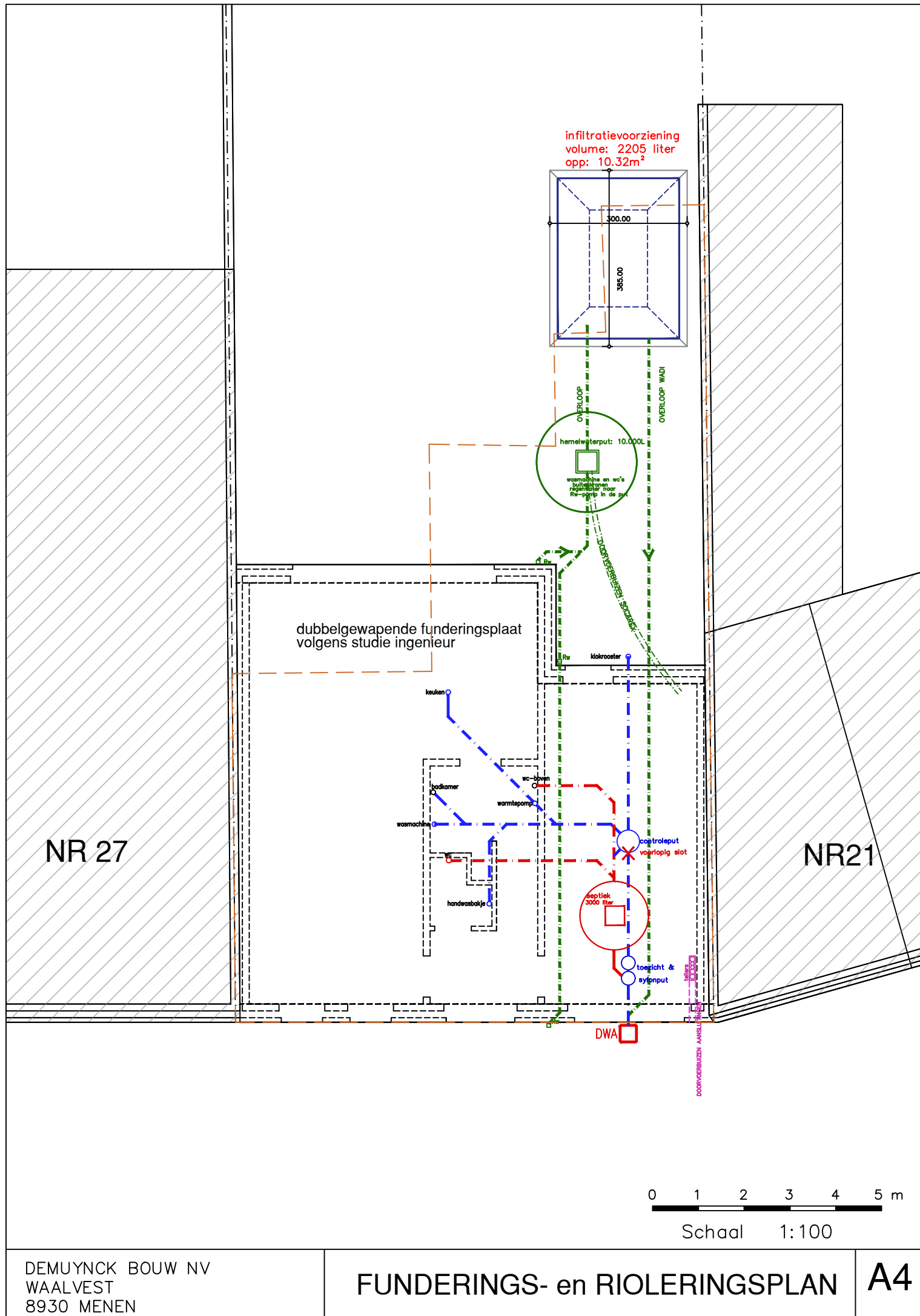
Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2024 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 2 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).....	8
Figuur 3 Zicht op de voorgevels van de woningen langs de Waalvest 23-25 (bron: initiatiefnemer, foto 2).....	9
Figuur 4 Zicht op de achtergevels van de woningen vanuit de achtertuin van Waalvest 23 (bron: initiatiefnemer, foto 4).....	9
Figuur 5 Zicht op enkele scheidingsmuren in de achtertuin van Waalstraat 25 (bron: initiatiefnemer, foto 5).....	10
Figuur 6 Zicht op de achtertuin van de woning aan de Waalvest 25 (bron: initiatiefnemer, foto 6).....	10
Figuur 7 Uitsnede uit het ontwerpplan, geprojecteerd op het kadaster (bron: initiatiefnemer; geopunt.be).....	11
Figuur 8 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	12
Figuur 9 Uitsnede uit het funderings- en rioleringsplan (bron: initiatiefnemer).....	13
Figuur 10 Snede AB (bron: initiatiefnemer).....	13
Figuur 11 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	15
Figuur 12 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	15
Figuur 13 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).....	16
Figuur 14 Zicht op de bodemgebruikskaat met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	16
Figuur 15 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 16 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).....	18
Figuur 17 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	18
Figuur 18 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).....	19
Figuur 19 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 20 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 21 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 3a (bron: geopunt.be).....	21
Figuur 22 Benaderende aanduiding van het plangebied op Sanderus' Flandria Illustrata (bron: Wikipedia 2025).....	26
Figuur 23 Benaderende aanduiding van het plangebied op de 'linien of retrenchementen voor de Koning van Vranckryk Louis de XIV' uit 1692-1693 door Charles Desbordes (bron: Cartesius).....	27
Figuur 24 Uitsnede uit de Villaretkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	28
Figuur 25 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	28
Figuur 26 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	29
Figuur 27 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	29
Figuur 28 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	30
Figuur 29 Uitsnede uit de topografische kaart van 1861 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).....	30

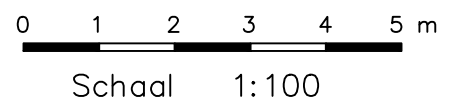
Figuur 30 Uitsnede uit de topografische kaart van 1883 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	31
Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1911 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	31
Figuur 32 Uitsnede uit de loopgravenkaart van 13 augustus 1917 met aanduiding van het plangebied (bron: National Library of Schotland).	32
Figuur 33 Uitsnede uit de luchtfoto van 2 september 1918 met aanduiding van het plangebied (bron: Luchtfoto 1914-1918).	32
Figuur 34 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).	33
Figuur 35 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	33
Figuur 36 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	34
Figuur 37 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2024 (bron: geopunt.be).	34
Figuur 39 Projectie van de gekende archeologische waarden in de omgeving van het plangebied op het GRB (Agentschap Onroerend Erfgoed; geopunt.be).	35

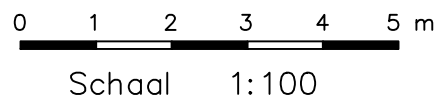
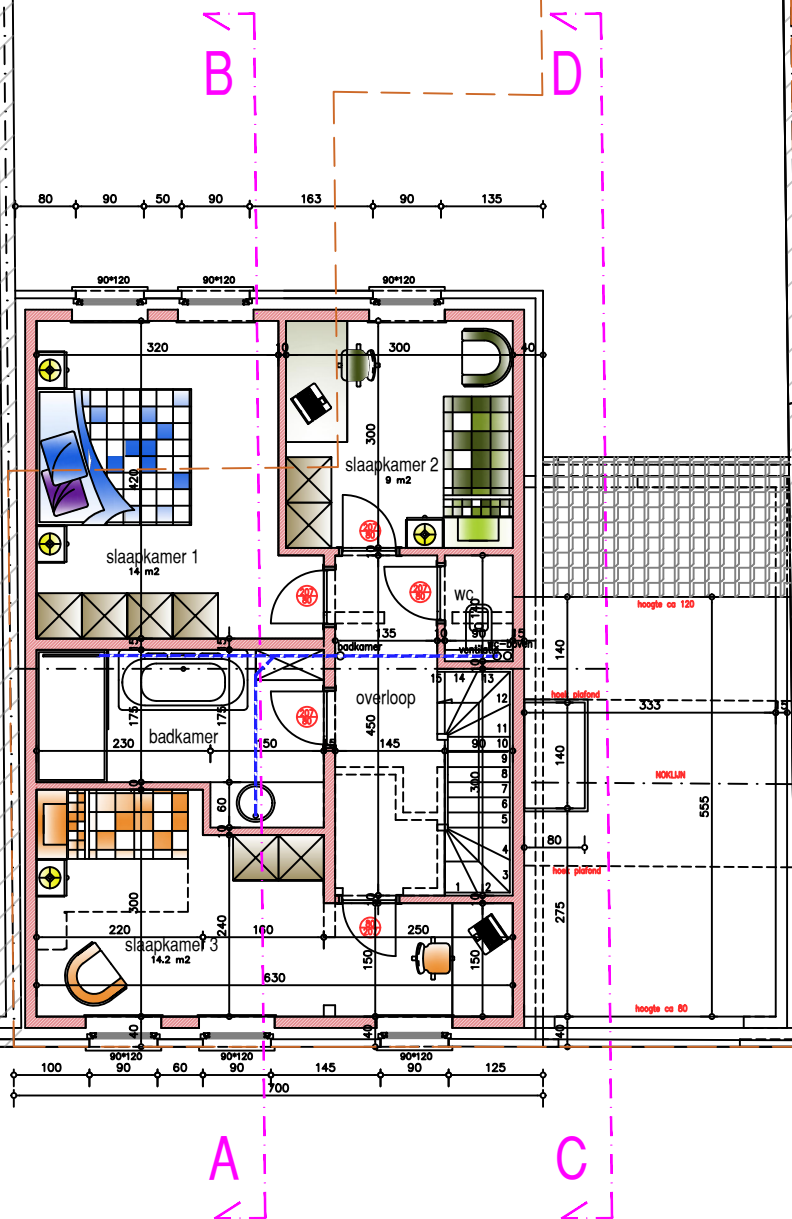

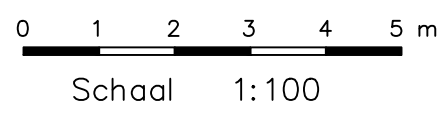
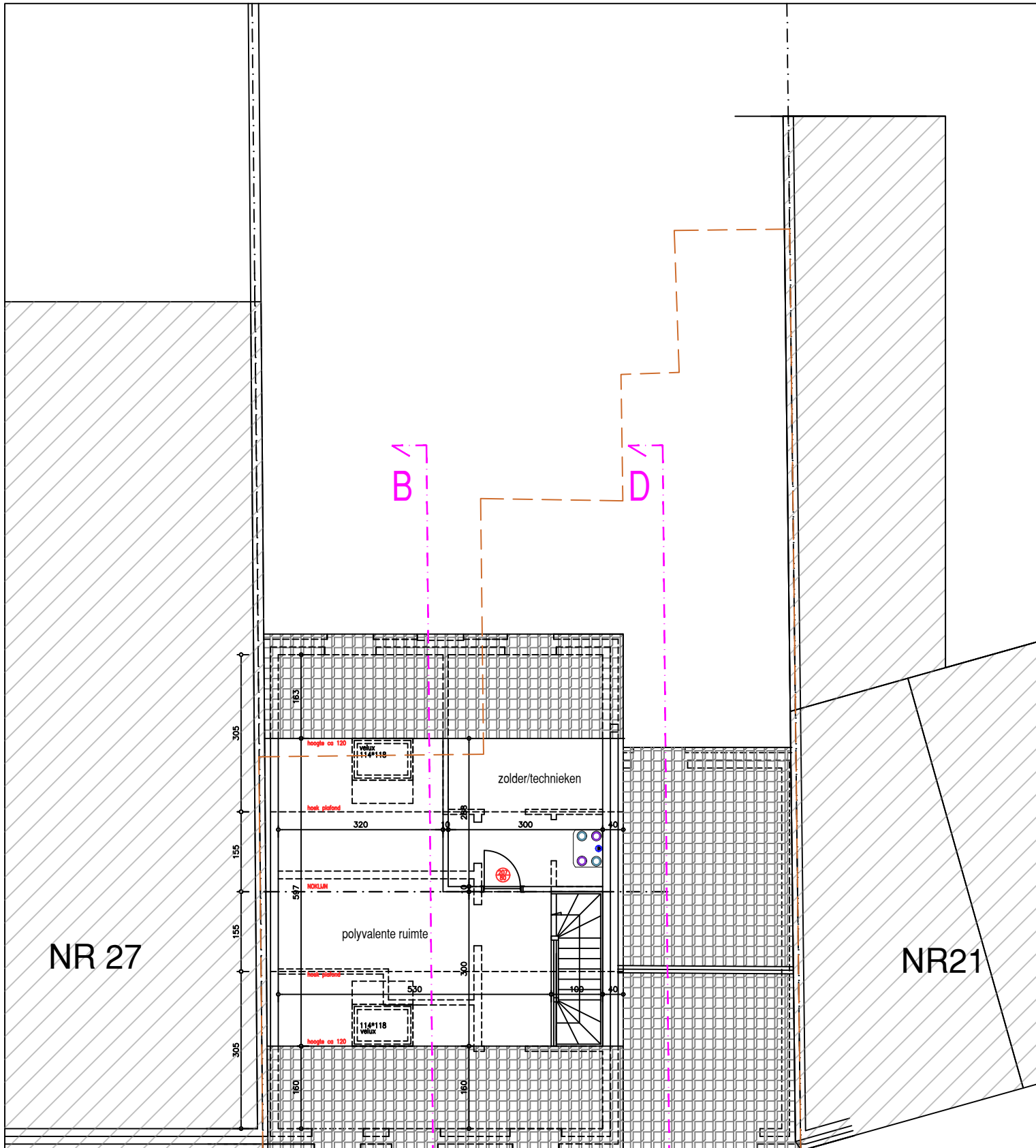

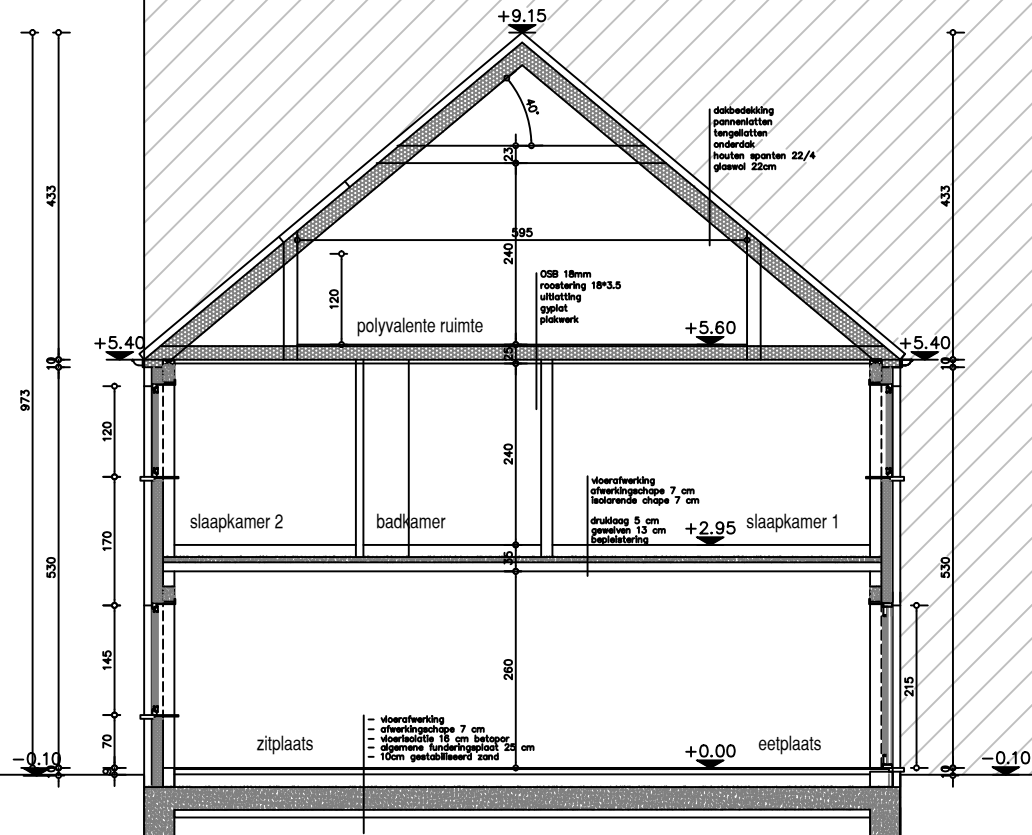
NR 27

NR21

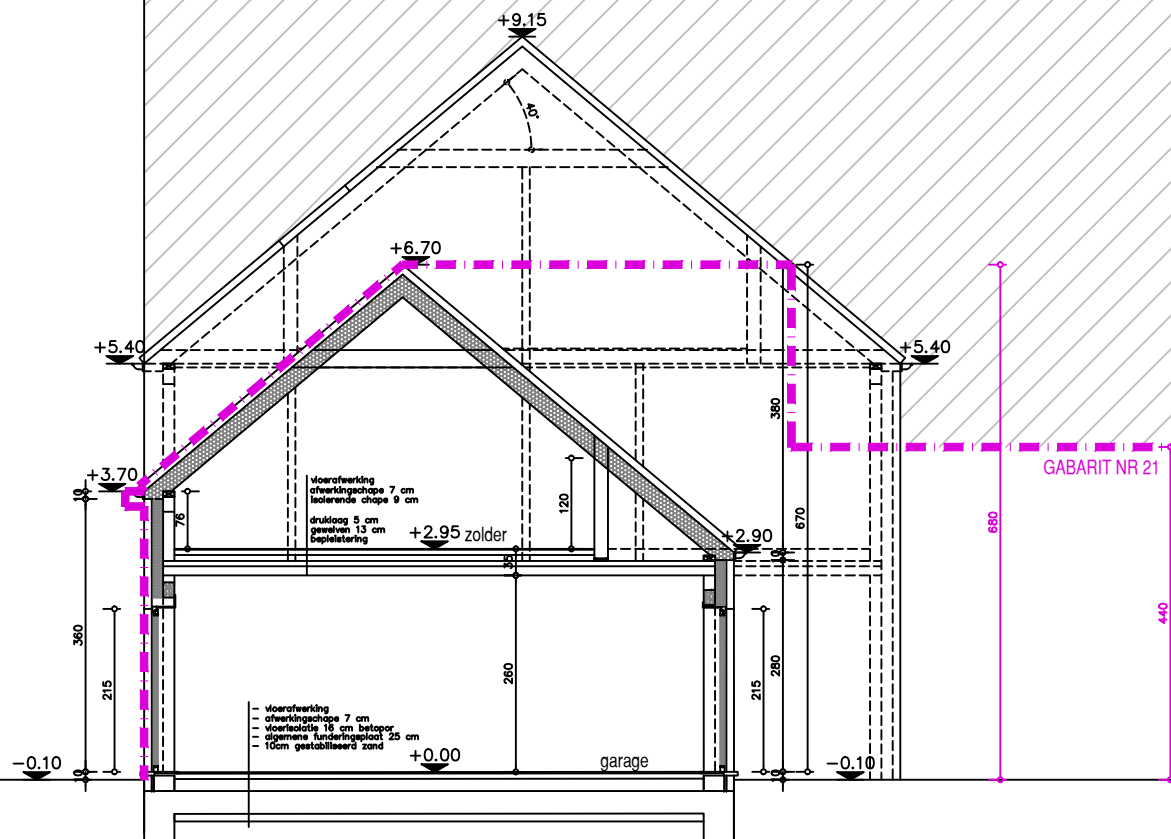

GEVEL NR 27

0 1 2 3 4 5 m

Schaal 1:100

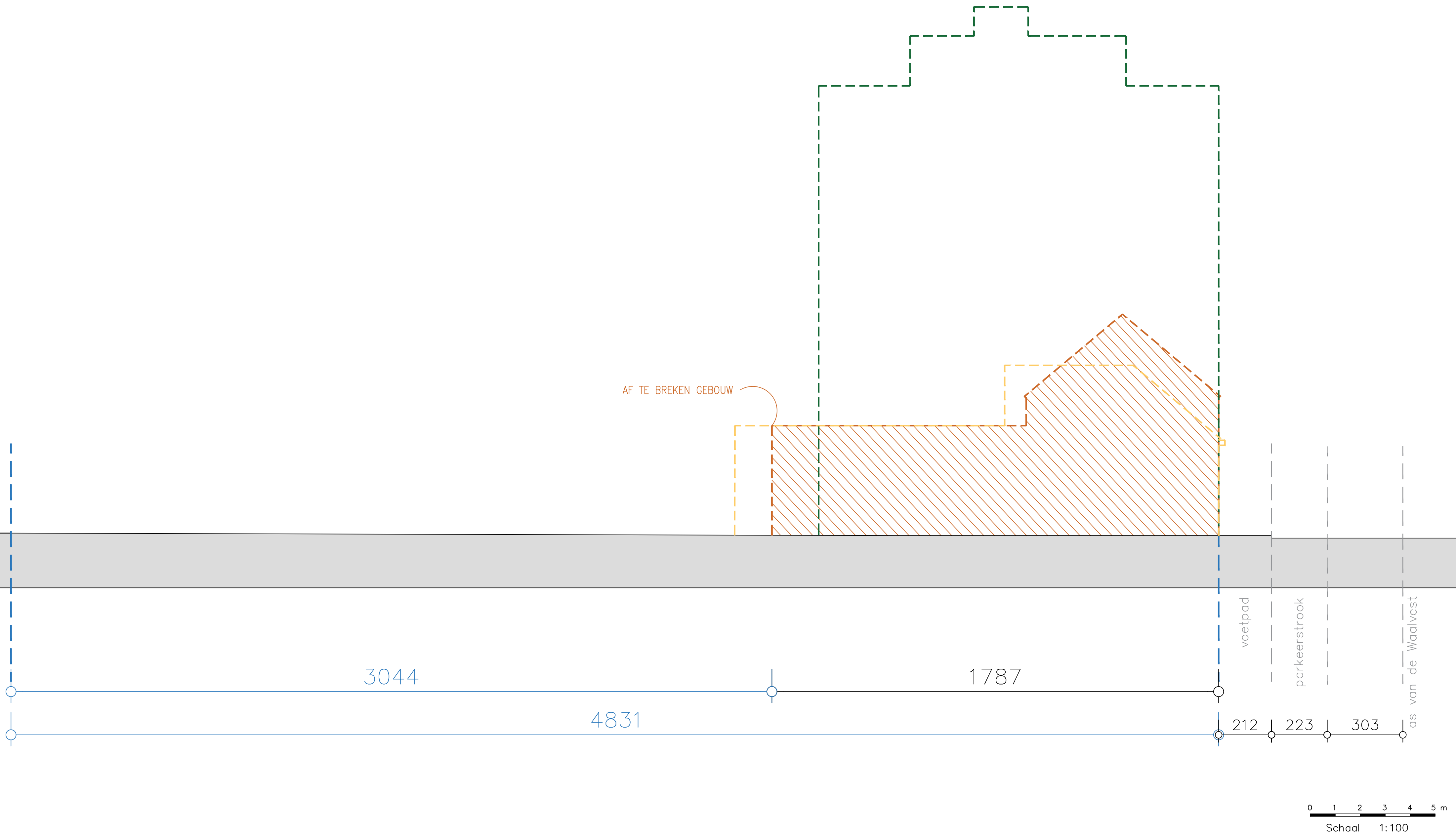

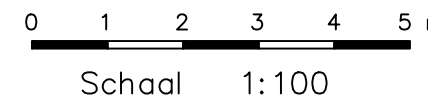
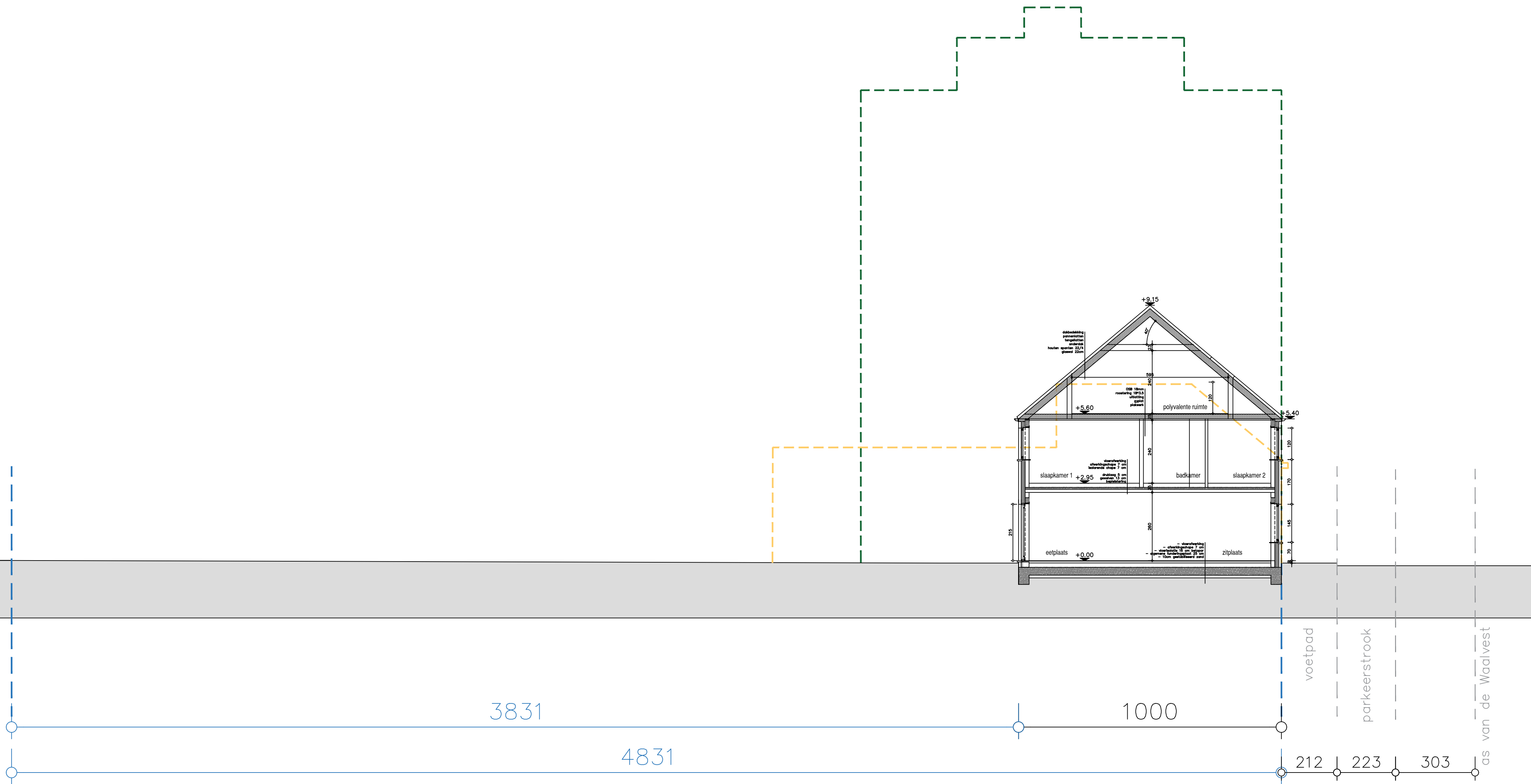
0 1 2 3 4 5 m

Schaal 1:100

BESTAAND

- gabariet gebuur nr.21
- gabariet gebuur nr.27
- gabariet bestaande toestand

NR21

NR 27

+9.15

+6.70

+2.90

1a

2a

1a

2a

120

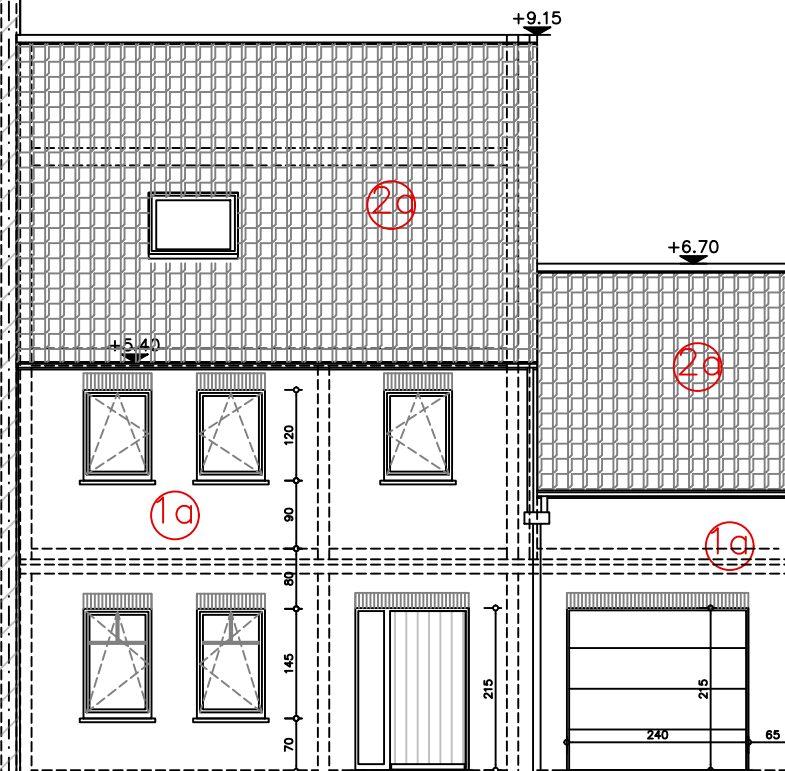
90

215

0 1 2 3 4 5 m

Schaal 1:100

NR 27

NR21

